

การบูรณาการความร่วมมือ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ ทางการศึกษา

กรณีศึกษาจังหวัดเลย

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

การบูรณาการความร่วมมือ
เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา
กรณีศึกษาจังหวัดเลย

คณะอนุกรรมการสภาการศึกษา
ด้านการปฏิรูปเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

การลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา เป็นประเด็นสำคัญประการหนึ่งที่กำหนดไว้ในแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา เนื่องจากปัจจุบันเด็กไทยยังขาดโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา สะท้อนได้จากความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาที่มีอยู่ในระดับสูง เด็กได้เข้าเรียนไม่ครบทุกคน มีปัญหาการออกกลางคัน ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ยังไม่ได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสม ความแตกต่างในเชิงคุณภาพของโรงเรียนในแต่ละบริบทพื้นที่ รวมถึงสภาพแวดล้อมและสภาพทางเศรษฐกิจของแต่ละครัวเรือน ส่งผลต่อการเข้าถึงการศึกษา ยิ่งทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาเพิ่มมากขึ้น

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการสภาการศึกษาได้ดำเนินงานภายใต้คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการปฏิรูปเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา จัดประชุมระดมความคิดเห็น เรื่อง การบูรณาการความร่วมมือเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา : กรณีศึกษาจังหวัดใน 4 ภูมิภาค ได้แก่ จังหวัดน่าน ภาคเหนือ จังหวัดเลย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ภาคใต้ และจังหวัดจันทบุรี ภาคตะวันออก เพื่อรับทราบข้อมูลสภาพความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ และการสนับสนุนด้านทรัพยากรและความร่วมมือจากภาคส่วนต่างๆ โดยมีคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการปฏิรูปเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ศิษยานุศิษย์ ครู บุคลากรทางการศึกษา และบุคคลที่เกี่ยวข้อง ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้

และให้ข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในระดับพื้นที่ อันจะนำไปสู่การจัดทำข้อเสนอแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาให้บรรลุผลตามแนวทางการดำเนินงานที่กำหนดไว้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ขอขอบคุณคณะกรรมการสภาการศึกษาด้านการปฏิรูปเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ที่เสนอความเห็น ให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ขอขอบคุณผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้องจากหน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่กรณีศึกษาทั้ง 4 ภูมิภาค ที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี สำนักงานฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร นักวิชาการ ผู้ที่เกี่ยวข้อง และผู้ที่สนใจ ได้นำไปใช้ประกอบการตัดสินใจในการพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ เหมาะสมกับบริบทพื้นที่ เพื่อสร้างโอกาสความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษาต่อไป

(นายอำนาจ วิชยานุวัติ)

เลขาธิการสภาการศึกษา

บทสรุปผู้บริหาร

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ในฐานะเลขานุการของ คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการปฏิรูปเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ได้จัดประชุมระดมความคิดเห็น เรื่อง การบูรณาการความร่วมมือเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา : กรณีศึกษาจังหวัดเลย ระหว่างวันที่ 15 – 17 ธันวาคม 2563 ในพื้นที่จังหวัดเลย จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ 1) โรงเรียนชุมชนบ้านผานกเค้า ตำบลผานกเค้า อำเภอภูกระดึง 2) โรงเรียน ตชด.เฉลิมราชกุมารีบำรุง ตำบลนาดี อำเภอด่านซ้าย 3) โรงเรียนบ้านหนองหลวง-ซังสี ตำบลโคกงาม อำเภอด่านซ้าย และ 4) กศน. จังหวัดเลย อำเภอเมืองเลย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรับทราบข้อมูล สภาพความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ และการสนับสนุนด้านทรัพยากรและความร่วมมือจากภาคส่วนต่างๆ รวมทั้งการอภิปราย และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างคณะกรรมการฯ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารและข้าราชการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่จังหวัดเลย เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา เสนอต่อคณะกรรมการสภาการศึกษา

จากการลงพื้นที่ประชุมระดมความคิดเห็นในภาพรวมพบว่า โรงเรียนที่อยู่ห่างไกลในถิ่นทุรกันดาร บริบทพื้นที่สูงยังคงมีความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาสูง ครอบคลุมส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและรับจ้าง มีรายได้น้อย ส่งผลให้ผู้เรียนออกกลางคันเพื่อช่วยครอบครัวทำการเกษตร ซึ่งสรุปสาระสำคัญจากกรณีศึกษา ได้ดังนี้

โรงเรียนชุมชนบ้านผานกเค้า จัดการเรียนการสอนโดยใช้ “ผานกเค้าโมเดล” เน้นกระบวนการเรียนรู้เป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนเรียนรู้ อย่างมีความสุขและสร้างปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม ผู้ปกครองของนักเรียน ส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง และขายสลากกินแบ่งรัฐบาลนอกพื้นที่ มีรายได้ ไม่เกิน 5,000 บาทต่อเดือน นักเรียนต้องอาศัยอยู่กับปู่ย่าตายาย ส่งผลให้ เกิดปัญหาเด็กขาดความอบอุ่น ขาดคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดี พบปัญหาเงินอุดหนุนรายหัวไม่เพียงพอและไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง นอกจากนี้โรงเรียนยังขาดห้องเรียนคอมพิวเตอร์ และระบบอินเทอร์เน็ต ที่เพียงพอสำหรับการจัดการเรียนการสอน

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเฉลิมราชกุมารีบำรุง ตั้งอยู่ใน พื้นที่ห่างไกลติดชายแดนประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ครอบคลุมตัวของนักเรียนส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพเกษตรกรรมมีฐานะ ยากจน ปัจจุบันโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ขาดแคลนครูที่จบ วุฒิมัธยมศึกษาครูโดยตรง และครู ตชด. ได้รับค่าตอบแทนในการปฏิบัติงาน ในพื้นที่ห่างไกลจำนวนน้อยมาก ส่วนหลักสูตรที่ใช้จัดการเรียน การสอนยังไม่หลากหลาย และไม่สอดคล้องกับสภาพบริบทพื้นที่ เด็กจึง ไม่เห็นความสำคัญของการเรียน เนื่องจากต้องการช่วยผู้ปกครอง ประกอบอาชีพ ซึ่งพบว่าตั้งแต่ปีการศึกษา 2531-2562 มีนักเรียน ในพระราชานุเคราะห์ จำนวน 26 คน จบการศึกษา 9 คน พันสภาพ/ ลาออก/สละสิทธิ์ จำนวน 11 คน ปัจจุบันกำลังศึกษาอยู่ 7 คน

โรงเรียนบ้านหนองหลวง-ซังสี่ เป็นโรงเรียนที่เรียนรวมระหว่าง โรงเรียนบ้านหนองหลวงกับโรงเรียนบ้านซังสี่ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2553 จนถึงปัจจุบัน สถานศึกษามีครูไม่ครบชั้น ไม่มีนักการภารโรง อุปกรณ์ ทางการศึกษาไม่เพียงพอ น้ำประปาไม่พอใช้งบประมาณมีจำกัดโดยได้รับ

ตามการจัดสรรเงินอุดหนุนรายหัว ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน นักเรียนส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในครอบครัวที่มีฐานะยากจน ผู้ปกครองไปทำงานต่างจังหวัด อยู่ห่างไกล ขาดความพร้อม ขาดเทคโนโลยี และเข้าไม่ถึงสื่อต่างๆ รวมทั้งอยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีปัญหายาเสพติด และการพนัน นักเรียนมีปัญหาพฤติกรรม อาทิ ติดเกม เรียนรู้ได้ช้า เนื่องจากมีปัญหาด้านภาษา (เด็กต่างด้าว) เด็กพิการ มีปัญหาเรื่องไม่มีเงินค่าเดินทางไปโรงเรียน ขาดครูและบุคลากรในการสอนและช่วยดูแล มีเด็กออกนอกระบบการศึกษาภาคบังคับค่อนข้างมาก โดยเฉพาะระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

กศน. จังหวัดเลย พบปัญหางบประมาณไม่เพียงพอต่อการจัดการศึกษาและกิจกรรมสำหรับนักศึกษาพิการ เนื่องจากต้องจัดการศึกษาเป็นรายบุคคล ซึ่งนักศึกษาบางคนไม่สะดวกในการเดินทาง และไม่เพียงพอต่อการจัดการศึกษาและกิจกรรมตามอัธยาศัยเพื่อให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ในจังหวัดเลย บุคลากรผู้รับผิดชอบเป็นลูกจ้างชั่วคราว มีการเปลี่ยนแปลงบ่อย ทำให้การดำเนินงานไม่ต่อเนื่อง ด้านนักศึกษา กศน. ส่วนใหญ่เป็นวัยทำงานไม่สามารถมาพบกลุ่มพร้อมกันได้ บางคนยากจน อยู่ห่างไกลและไม่สามารถเข้าถึงสื่อได้ ทั้งนี้ครูผู้สอนจะลงพื้นที่ติดตาม นำนางานหรือกิจกรรมไปให้นักศึกษาได้เรียนรู้ นอกจากนี้นักศึกษา กศน. ของจังหวัดเลยส่วนใหญ่ประกอบอาชีพขายสลากกินแบ่งรัฐบาล บางภาคการศึกษา นักศึกษาที่ไปขายสลากกินแบ่งรัฐบาลในต่างจังหวัด ไม่สะดวกเดินทางมาสอบตามที่กำหนดได้

จากการลงพื้นที่ประชุมระดมความคิดเห็นมีข้อเสนอแนะให้จัดสรรงบประมาณสนับสนุนโรงเรียนให้เท่าเทียมกันในเชิงพื้นที่ เพื่อให้มีความเหมาะสมและตรงตามสภาพความเป็นจริง มีระบบการพัฒนาครู

สำหรับผู้เรียนพิการที่ชัดเจนและทั่วถึง มีการวัดผลสัมฤทธิ์ที่แตกต่างกันตามบริบทพื้นที่ และสภาพจริงของผู้เรียน นอกจากนี้ควรระดมความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและสร้างอาชีพให้แก่คนในท้องถิ่น รวมทั้งส่งเสริมการนำรูปแบบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในชุมชนคือ “อาสาสมัครการศึกษาประจำหมู่บ้าน” หรือ “อศม.” ไปขยายผลทั่วประเทศ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
บทสรุปผู้บริหาร	ค
สารบัญ	ช

ส่วนที่ 1

ความเป็นมา	2
คำนิยาม	5
ข้อมูลพื้นฐานจังหวัดเลย	6
• ขนาดและที่ตั้ง	7
• ภูมิประเทศและภูมิอากาศ	7
• สภาพทางเศรษฐกิจ	8
• การสาธารณสุข	9
• การสาธารณสุข	10
• การปกครองและประชากร	11
• ข้อมูลด้านการศึกษา	12

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ส่วนที่ 2

การประชุมระดมความคิดเห็น เรื่อง การบูรณาการ ความร่วมมือเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา	18
• โรงเรียนชุมชนบ้านผานกเค้า	19
• โรงเรียน ตชด.เฉลิมราชย์บำรุง	32
• โรงเรียนบ้านหนองหลวง-ซังสี	45
• กศน. จังหวัดเลย	58
ข้อมูลเพิ่มเติมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	76
• เทศบาลเมืองเลย	76
• กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.)	77
สรุปประเด็นสาระสำคัญจากการลงพื้นที่	78

ความเป็นมา

แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา

คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา (กอปศ.) นำข้อสรุปจากปัญหาและความท้าทายของระบบการศึกษาของไทยที่ได้วิเคราะห์ไว้ในข้อเสนอเพื่อการปฏิรูปการศึกษา และข้อเสนอจากการรับฟังความคิดเห็น มาพิจารณาปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของการปฏิรูป 4 ด้าน มีแผนงานเพื่อการปฏิรูป 7 เรื่อง จำแนกรายละเอียดเป็น 29 ประเด็นปฏิรูป

ประเด็นการปฏิรูปที่ 3

การปฏิรูปเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา 3 ประเด็น

3.1 การดำเนินการเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

3.2 การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลพิการ บุคคลที่มีความสามารถพิเศษ และบุคคลที่ต้องการการดูแลเป็นพิเศษ

3.3 การยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาในพื้นที่ห่างไกล หรือในสถานศึกษาที่ต้องยกระดับคุณภาพอย่างเร่งด่วน

พันธกิจ กอปศ. เรื่องที่ 7

ประเด็นสำคัญ 4 เรื่องหลัก คือ 1) กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา 2) การจัดการศึกษาเรียนรวมสำหรับเด็กพิการ เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ และเด็กด้อยโอกาส 3) โรงเรียนขนาดเล็ก และ 4) โรงเรียนในพื้นที่ห่างไกล

แนวทางการดำเนินงาน

แนวทางการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการสภาการศึกษา ด้านปฏิรูปเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา 4 ประเด็น คือ 1) การดำเนินงาน เน้นการลดความเหลื่อมล้ำของผู้ที่อยู่นอกระบบการศึกษาและครอบคลุมการศึกษาตลอดชีวิต ไม่จำกัดเฉพาะการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ในระบบ) เท่านั้น รวมทั้งมิติอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา อาทิ การจัดสรรครู ความแตกต่างในบริบทเชิงพื้นที่

ธรรมาภิบาลในการจัดสรรทรัพยากร 2) การรวบรวมข้อมูลและการพัฒนาฐานข้อมูลตัวชี้วัดหรือข้อมูลบ่งชี้สภาพความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ในปัจจุบันของประเทศไทย ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาจัดลำดับความสำคัญ (Priority) ของการดำเนินงานในแต่ละระยะ และเชื่อมโยงกับการดำเนินงานในภาพรวมของคณะกรรมการสภาการศึกษา (กทศ.) ต่อไป โดยเฉพาะข้อมูลผู้ที่อยู่นอกระบบการศึกษา อาทิ ผู้ที่ไม่สามารถเข้าสู่ระบบการศึกษา ผู้ที่ออกนอกระบบการศึกษาก่อนเวลาอันควร (Early School Leaving หรือ Drop Out) 3) เครื่องมือหลักในการผลักดันแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาไปสู่การปฏิบัติ ได้แก่ ทรัพยากรทางการศึกษา ระบบสารสนเทศ เทคโนโลยีที่สนับสนุนการเข้าถึงการศึกษา/การเรียนรู้ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ กฎหมาย กฎระเบียบ และเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ด้านการเงินและการคลัง เพื่อแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านต่างๆ อาทิ ครู โรงเรียนขนาดเล็ก 4) การสนับสนุนด้านทรัพยากรเพื่อบูรณาการความร่วมมือและการระดมทรัพยากรจากภาคเอกชนและภาคส่วนต่างๆ ที่นอกเหนือจากภาครัฐ

แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา
คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา

การลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา
 ถือเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง
 ในการสร้างความเสมอภาคทาง
 การศึกษาให้คนไทยอย่างแท้จริง

ปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาความเหลื่อมล้ำ

คำนิยาม*

ความเสมอภาค

- **“ความเสมอภาคทางการศึกษา”** หมายความว่า การที่ประชาชนมีสิทธิที่จะได้รับและเข้าถึงการศึกษาและพัฒนาอย่างเสมอภาค และทั่วถึง โดยให้ความช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ ลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา รวมทั้งเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครู

ความเหลื่อมล้ำ

- **“ความเหลื่อมล้ำในการศึกษา”** หมายความว่า ความไม่เท่าเทียมกันทางการศึกษาอันเนื่องมาจากคุณภาพหรือมาตรฐานของสถานศึกษา คุณภาพหรือประสิทธิภาพของครู หรือฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม

* พระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ.2561.
ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 135 ตอนที่ 33 ก

ข้อมูลพื้นฐานจังหวัดเลย

ในปี พ.ศ. 2396 รัชสมัย พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระองค์ได้ทรงมีพระราชดำริเห็นว่า ราษฎรไทยในพื้นที่จังหวัดเลยเดิมมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น น่าที่จะสร้างเมืองใหม่ขึ้น จึงรับสั่งให้พระยาไทนามไปสำรวจพื้นที่ ซึ่งได้บริเวณหมู่บ้านแฮ่ ตั้งอยู่ริมฝั่งห้วยน้ำหมานและอยู่ใกล้กับแม่น้ำเลยเป็นพื้นที่ที่เหมาะสมที่สุดในการสร้างเมือง พระยาไทนามจึงถวายรายงานแนะนำพื้นที่บ้านแฮ่ ต่อมาพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงได้โปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งเมืองขึ้น และให้ชื่อว่า “เมืองเลย” ตามชื่อแม่น้ำเลย ซึ่งเป็นแม่น้ำใหญ่ที่สุดของบริเวณที่จะตั้งเมือง

ในปี พ.ศ. 2440 ได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติลักษณะปกครองพื้นที่ โดยปรับปรุงโครงสร้างการบริหารในประเทศไทยทั่วประเทศ แบ่งเป็นจังหวัด เขต (อำเภอ) มณฑล (ตำบล) และบ้าน (หมู่บ้าน) ในวันที่ 4 มกราคม พ.ศ. 2450 อำเภอกุดป่อง ซึ่งเป็นอำเภอก่อตั้งพื้นที่ปกครองในภาคพื้นที่ยังให้เปลี่ยนเป็นเมืองเลย (จังหวัดเลย) และเปลี่ยนชื่อพื้นที่ “บริเวณลำน้ำเลย” เป็น “บริเวณลำน้ำเหือง” และต่อมายกเลิกบริเวณลำน้ำเหืองให้คงเหลือไว้เฉพาะ “เมืองเลย” จนถึงปัจจุบัน

ส่วนชาวเมืองเลยพื้นเมืองแท้เป็นชาวไทยเผ่าหนึ่ง ซึ่งสืบเชื้อสายมาจากชาวไทยมาแต่โบราณ มีสำเนียงพูดคล้ายประชาชนในเขตอำเภอหล่มเก่า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ อำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์ และคล้ายประชาชนในแขวงไชยบุรี และหลวงพระบาง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สำเนียงพูดบางพยางค์ออกเสียงสูงคล้ายสำเนียงพูดของชาวปักกิ่งได้ เสียงพูดไพเราะนุ่มนวล สำเนียงพูดของชาวเมืองเลยจึงไม่เหมือนของชาวจังหวัดใดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือหรือภาคอีสานด้วยกัน

ขนาดและที่ตั้ง

- พื้นที่ 7.14 ล้านไร่
- ห่างจาก กทม. 520 กิโลเมตร
- สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางเฉลี่ยประมาณ 400 เมตร

ภูมิประเทศและภูมิอากาศ

ลักษณะพื้นที่โดยทั่วไปเป็นภูเขาสูงและภูเขาล้อมรอบ โดยมีตัวเมืองอยู่ตรงกลาง ลักษณะคล้ายกับแอ่งกระทะ สามารถแบ่งภูมิประเทศได้ 3 เขต

1. **บริเวณที่ราบลุ่ม** เป็นเขตที่เหมาะสมกับการเพาะปลูก มีประชากรหนาแน่น ได้แก่ บริเวณพื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำเลยและแม่น้ำโขงเป็นที่ตั้งของอำเภอเมืองเลย เชียงคาน วังสะพุง เอร่าวุ่น และหนองหิน

2. **เขตภูเขาสูง** จะอยู่ทางทิศตะวันตก ได้แก่ อำเภอนาแห้ว ภูเรือ ด่านซ้าย ท่าลี่ และทิศใต้มีพื้นที่บางส่วนของอำเภอภูหลวง ภูกระดึง การคมนาคมไม่ค่อยสะดวก และมีประชากรอาศัยอยู่เบาบาง

3. **เขตที่ราบเชิงเขา** ได้แก่ บริเวณอำเภอภูกระดึง ภูหลวง บางส่วนของอำเภอนาดัง ปากชมและผาขาว เป็นเขตที่ไม่ค่อยมีภูเขาสูงมาก มีประชากรอยู่หนาแน่นปานกลาง มีพื้นที่สำหรับการเพาะปลูกได้บ้าง

สภาพทางเศรษฐกิจ

จังหวัดเลย เป็นจังหวัดที่ทำการเกษตรโดยเฉพาะพืชไร่ ได้แก่ ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง และอ้อยโรงงาน ส่วนการทำนา มีทั้งนาปีและ

นาปรัง โดยจะทำลักษณะนาดำและนาหว่าน ในปีเพาะปลูก 2561 มีเนื้อที่ปลูกข้าวนาปีทั้งสิ้น 414,015 ไร่ ผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้ 408,887 ตัน ผลผลิตเฉลี่ย 987 กิโลกรัมต่อไร่ สำหรับข้าวนาปรังมีเนื้อที่เพาะปลูก 150 ไร่

ได้ผลผลิตทั้งสิ้น 66.5 ตัน ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ประมาณ 443.3 กิโลกรัม พืชไร่ที่นิยมปลูกมาก ได้แก่ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลังโรงงาน สับปะรดบริโภคผลสด เป็นต้น ส่วนไม้ผลและไม้ยืนต้นที่นิยมปลูก ได้แก่ ฝรั่ง พาราก ล้วนน้ำว่า มะขามหวาน มะม่วง ลำไย เป็นต้น สำหรับพืชผักที่นิยมปลูกกันมาก ได้แก่ ข้าวโพดรับประทานฝักสด ข้าวโพดหวาน ชিং คะน้า กะหล่ำ เป็นต้น จำนวนคริวเรือนที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด 14,546 คริวเรือน ปริมาณการจับสัตว์น้ำจืดที่จับได้ 14,546,000 กิโลกรัม

การสาธารณสุข

จำนวนสถานพยาบาล ในปี 2561

รัฐบาล 16 แห่ง
เอกชน 1 แห่ง
สว.สต. 127 แห่ง
คลินิก 228 แห่ง

จำนวนเจ้าหน้าที่ทางการแพทย์ ในปี 2561

แพทย์ 116 คน
ทันตแพทย์ 54 คน
เภสัชกร 90 คน
พยาบาล 1,189 คน

จำนวนเจ้าหน้าที่ทางการแพทย์ ในปี 2561

ประชากร : แพทย์
5,541 คน : 1 คน

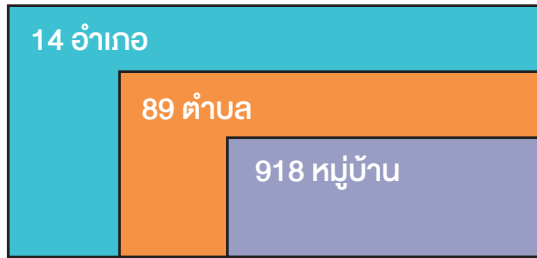
ประชากร : ทันตแพทย์
11,903 คน : 1 คน

ประชากร : พยาบาล
541 คน : 1 คน

ประชากร : เติยงผู้ป่วย
617 คน : 1 เติยง

การปกครองและประชากร

จังหวัดเลย แบ่งเขตการปกครองส่วนภูมิภาคเป็น 14 อำเภอ 89 ตำบล 918 หมู่บ้าน โดยมีอำเภอ ดังนี้ อำเภอเมืองเลย อำเภอนาด้วง อำเภอเชียงคาน อำเภอปากชม อำเภอด่านซ้าย อำเภอนาแห้ว อำเภอภูเรือ อำเภอท่าลี่ อำเภอวังสะพุง อำเภอภูกระดึง อำเภอภูหลวง อำเภอผาขาว อำเภอเอราวัณ และอำเภอหนองหิน

จำนวนประชากรทั้งสิ้น 642,773 คน เป็นชาย 322,896 คน หรือร้อยละ 50.2 เป็นหญิง 319,877 คน หรือร้อยละ 49.8 ในจำนวนนี้อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล 158,127 คน หรือร้อยละ 24.6 ส่วนที่เหลือ 484,646 คน หรือร้อยละ 75.4 อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล อำเภอที่มีประชากรมากที่สุด คือ อำเภอเมืองเลย รองลงมาคือ อำเภอวังสะพุง น้อยที่สุด คือ อำเภอนาแห้ว

ประชากรทั้งสิ้น 642,773 คน

♂ ชาย	ร้อยละ 50.2
♀ หญิง	ร้อยละ 49.8
ในเขตเทศบาล	ร้อยละ 24.6
นอกเขตเทศบาล	ร้อยละ 75.4

ความหนาแน่นของประชากร 56.26 คนต่อตารางกิโลเมตร พื้นที่ที่มีความหนาแน่นของประชากรมากที่สุด คือ อำเภอเอราวัณ 145.30 คนต่อตารางกิโลเมตร และพื้นที่ที่มีความหนาแน่นประชากรน้อยที่สุด คือ อำเภอนาแห้ว 18.58 คนต่อตารางกิโลเมตร

ข้อมูลด้านการศึกษา

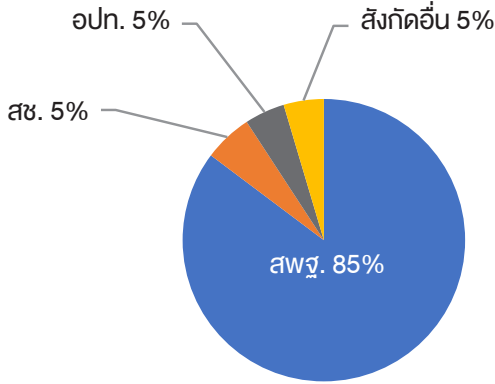
จังหวัดเลยจัดการศึกษามากบังคับและการศึกษาระดับมัธยมศึกษาได้อย่างทั่วถึง สำหรับการศึกษานอกระบบโรงเรียนได้จัดการสร้างเสริมการศึกษาผู้ใหญ่แบบต่างๆ ตลอดจนการฝึกอาชีพให้กับผู้ที่สนใจทั่วไป

ในปีการศึกษา 2561 จังหวัดเลย มีจำนวนโรงเรียน 522 แห่ง จำนวนห้องเรียน 5,356 ห้อง ระดับการศึกษาก่อนประถมศึกษา 1,096 ห้อง ประถมศึกษา 3,021 ห้อง และมัธยมศึกษา 1,239 ห้อง มีจำนวนครู 4,951 คน นักเรียน จำนวน 95,024 คน เป็นนักเรียนชาย 47,739 คน และนักเรียนหญิง 47,285 คน

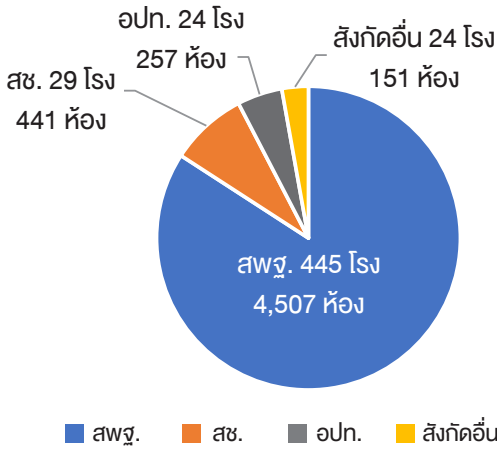
จากจำนวนโรงเรียนทั้งหมดในจังหวัดเลย สังกัด สพฐ. มีจำนวนสูงที่สุด คือ ร้อยละ 85 รองลงมา คือ สังกัด สช. อปท. และสังกัดอื่นๆ ในสัดส่วนใกล้เคียงกัน

จำนวนโรงเรียนจำแนกตามสังกัด ปีการศึกษา 2561

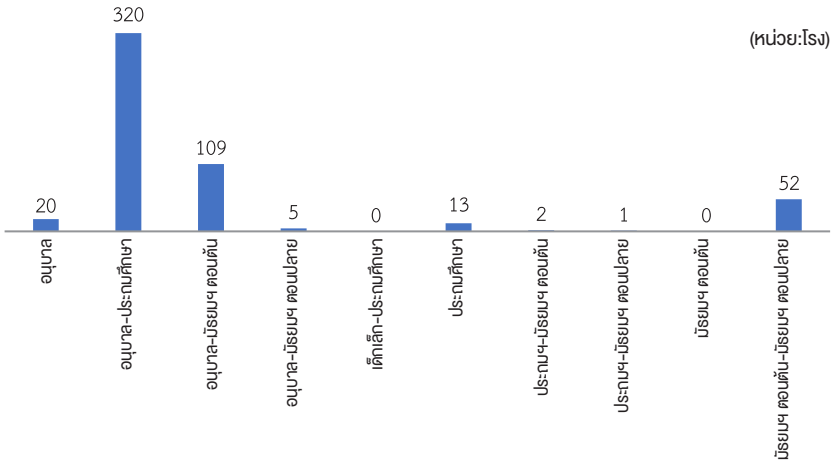

จำนวนโรงเรียนและห้องเรียน จำแนกตามสังกัด ปีการศึกษา 2561

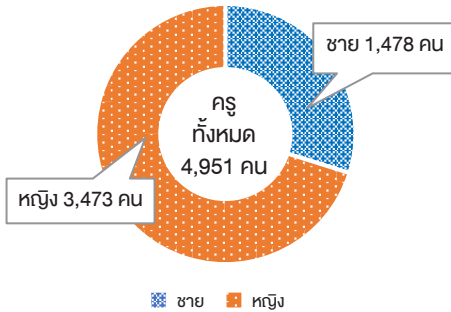

จังหวัดเลย
มีโรงเรียน
ทั้งหมด
522 โรงเรียน

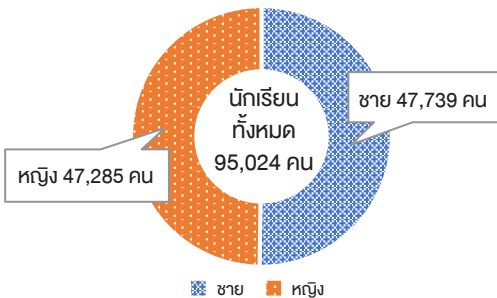
จำนวนโรงเรียน จำแนกตามระดับการศึกษา ปีการศึกษา 2561

จำนวนครู จำแนกตามเพศ ปีการศึกษา 2561

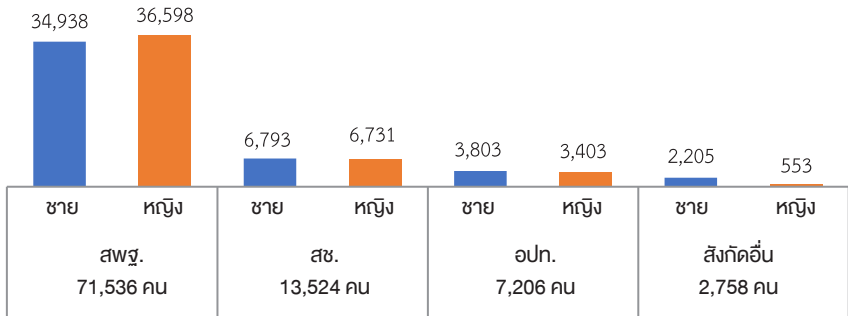

จำนวนนักเรียน จำแนกตามเพศ ปีการศึกษา 2561

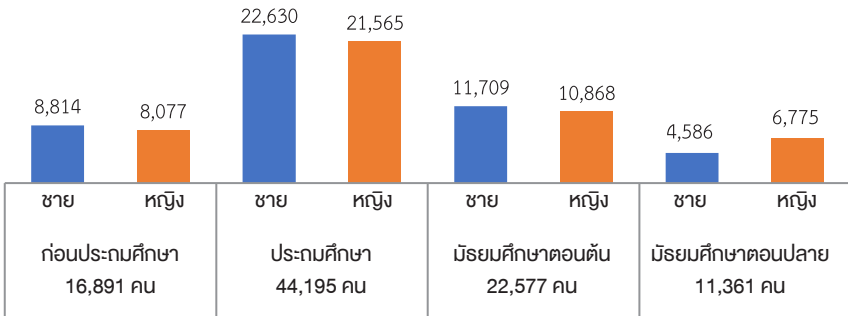
จำนวนนักเรียน จำแนกตามสังกัดและเพศ ปีการศึกษา 2561

(หน่วย: คน)

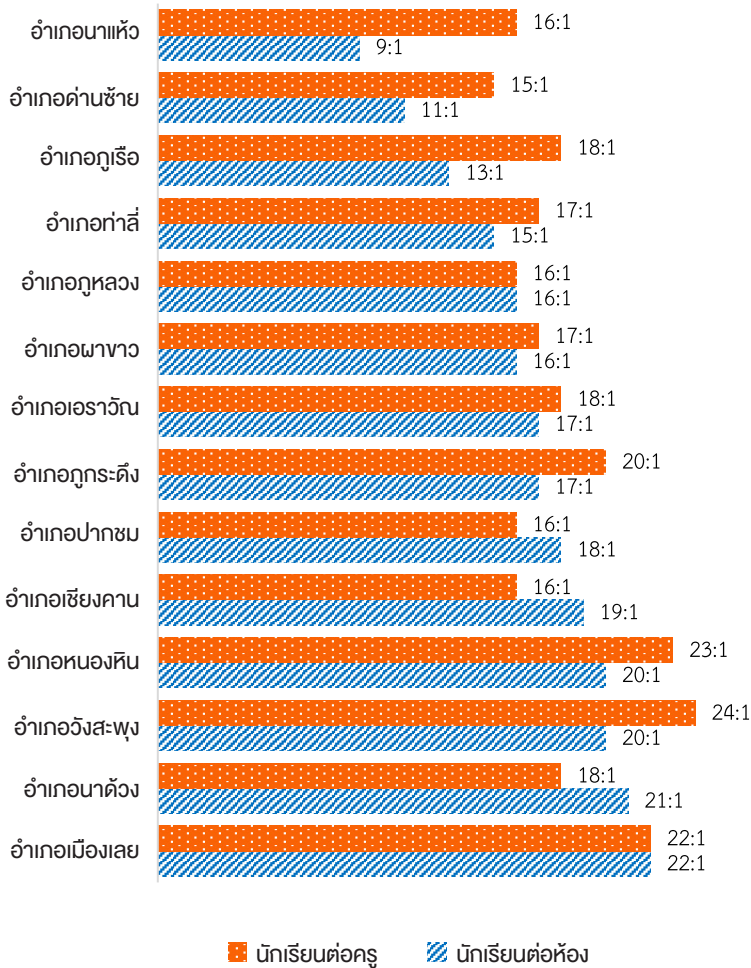
จำนวนนักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษาและเพศ ปีการศึกษา 2561

(หน่วย: คน)

อัตราส่วนนักเรียนต่อครู และนักเรียนต่อห้องเรียน จำแนกเป็นรายอำเภอ ปีการศึกษา 2561

(หน่วย: คน)

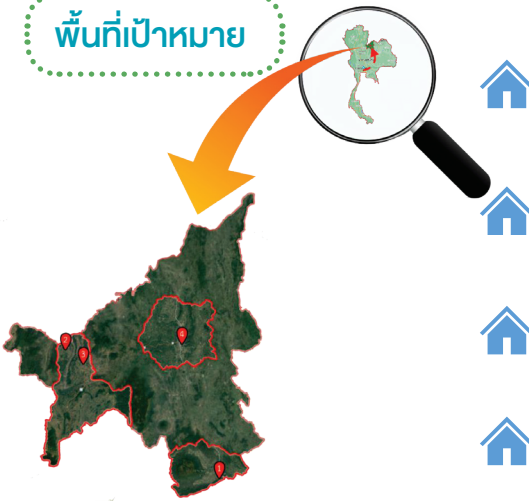
ที่มา: สำนักงานสถิติจังหวัดเลย, 2562

การประชุมระดมความคิดเห็น เรื่อง การบูรณาการความร่วมมือ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ในฐานะเลขานุการของ คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการปฏิรูปเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ได้จัดประชุมระดมความคิดเห็น เรื่อง การบูรณาการความร่วมมือเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา : กรณีศึกษาจังหวัดเลย ระหว่างวันที่ 15 - 17 ธันวาคม 2563 ในพื้นที่จังหวัดเลย จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ 1) โรงเรียนชุมชนบ้านผานกเค้า ตำบลผานกเค้า อำเภอภูกระดึง 2) โรงเรียน ตชด.เฉลิมราชบุรย์บำรุง ตำบลนาดี อำเภอด่านซ้าย 3) โรงเรียนบ้านหนองหลวง - ซั้งสี ตำบลโคกงาม อำเภอด่านซ้าย และ 4) กศน. จังหวัดเลย ตำบลกุดป่อง อำเภอเมืองเลย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรับทราบข้อมูลสภาพความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ และการสนับสนุนด้านทรัพยากรและความร่วมมือจากภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

พื้นที่เป้าหมาย

1. โรงเรียนชุมชนบ้านผานกเค้า ตำบลผานกเค้า อำเภอภูกระดึง
2. โรงเรียน ตชด.เฉลิมราชบุรย์บำรุง ตำบลนาดี อำเภอด่านซ้าย
3. โรงเรียนบ้านหนองหลวง-ซั้งสี ตำบลโคกงาม อำเภอด่านซ้าย
4. กศน. จังหวัดเลย ตำบลกุดป่อง อำเภอเมืองเลย

โรงเรียนชุมชนบ้านผานกเค้า อำเภอภูกระดึง

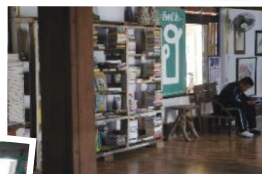
ข้อมูลพื้นฐาน

โรงเรียนชุมชนบ้านผานกเค้า ตั้งอยู่ที่ ตำบลผานกเค้า อำเภอภูกระดึง จังหวัดเลย ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2497 เป็นโรงเรียน ขยายโอกาสขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 เปิดสอนตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2563 มีนักเรียนจำนวน 215 คน จำนวนครู 15 คน จำนวน ห้องเรียน 11 ห้อง ปัจจุบันมี ดร. พิทยา แสงสว่าง ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ โรงเรียน เป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่ติดกับถนนเส้นทางหลักของจังหวัดเลย ไปจังหวัดขอนแก่น บริเวณโดยรอบเป็นสถานที่ท่องเที่ยวคือ ผานกเค้า เป็นผาสูงติดกับแม่น้ำพอง มีแลนด์มาร์คจุดชมวิวผานกเค้า มีร้านอาหาร และมีธรรมชาติที่สวยงามโดยรอบ การดำรงชีวิตในชุมชนเป็นแบบ เรียบง่าย

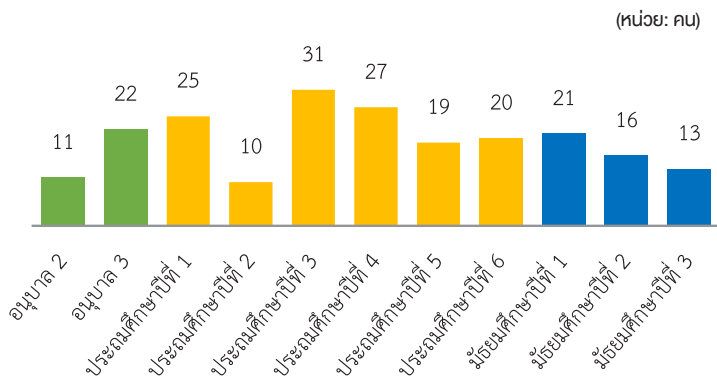
การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนเน้นกระบวนการเรียนรู้ เป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข “ผานกเค้าโมเดล” โดยการ สร้างปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม นอกจากกิจกรรมเคารพธงชาติและ ไหว้พระตอนเช้า ยังมีกิจกรรมการเคารพกันและกัน กิจกรรมจิตศึกษา พัฒนาปัญญาภายใน กิจกรรมสุขศึกษา ภาษาไทย คณิตศาสตร์ และ ภาษาอังกฤษ ชั่วโมงเรียนใช้รูปแบบ PBL (Play-based Learning, Problem-based Learning, Project-based Learning) ออกแบบ ตามหน่วยการเรียนรู้ ลงพื้นที่ศึกษาประวัติศาสตร์ ความเชื่อ โดยผู้เรียน เป็นผู้แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง “ครูเป็นพี่เลี้ยง (coach) เป็นผู้สร้าง แรงบันดาลใจ ไม่มีเสียงออก เสียงระฆัง ไม่มีการแข่งขันหรือจัด

อันดับการเรียน และสร้างโรงเรียนให้เป็น
 ตั้งบ้านหลังที่สองของนักเรียน” ภายใต้
 ความร่วมมือของโรงเรียน ครอบครัว ชุมชน
 โดยเฉพาะอย่างยิ่งคณะกรรมการสถานศึกษา
 ที่มีความเข้มแข็งอย่างมาก ด้วยการเชื่อมบุคลากร
 ทุกส่วนเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

ภาพ: facebook.com/โรงเรียนชุมชนบ้านผานกเค้า

จำนวนนักเรียน ปีการศึกษา 2563

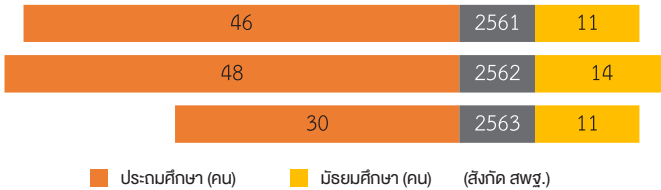

นักเรียน 215 คน

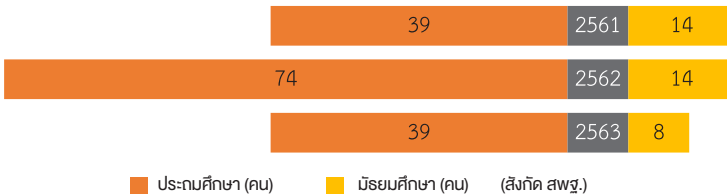
ข้อมูลสารสนเทศที่บ่งชี้สภาพความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

จำนวนเด็กยากจนและยากจนพิเศษ

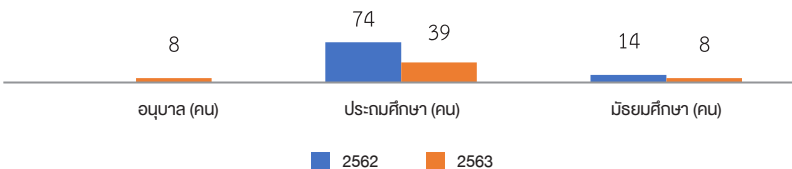
จำนวนนักเรียนที่ได้รับเงินอุดหนุนปัจจัยพื้นฐานสำหรับนักเรียนยากจน ปีการศึกษา 2561 - 2563

จำนวนนักเรียนที่ได้รับเงินอุดหนุนนักเรียนยากจนพิเศษ ปีการศึกษา 2561 - 2563

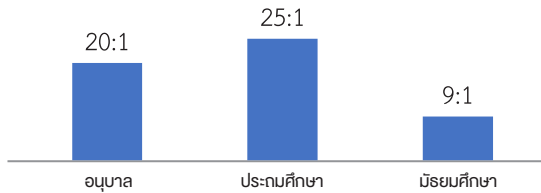
จำนวนนักเรียนที่ได้รับเงินอุดหนุนนักเรียนยากจนพิเศษ จำแนกตามระดับการศึกษา ปีการศึกษา 2562 - 2563

อัตราการศึกษาต่อ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ ปวช.

นักเรียนยากจนด้อยโอกาส ในปีการศึกษา 2562 ได้รับการศึกษาต่อ คิดเป็นร้อยละ 100

อัตราส่วนนักเรียนต่อครู

ข้อมูลสารสนเทศอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

- นักเรียนส่วนใหญ่เป็นนักเรียนด้อยโอกาส ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้าง มีรายได้ไม่เกิน 5,000 บาทต่อเดือน พ่อแม่แยกกันอยู่หรือไปประกอบอาชีพนอกพื้นที่ และนักเรียนไม่ได้รับประทานอาหารเช้ามาจากบ้าน
- ระยะทางจากบ้านถึงโรงเรียนประมาณ 2 กิโลเมตร ผู้ปกครองรับ-ส่งด้วยตนเอง

ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนด้อยโอกาส

ไม่ได้รับประทานอาหารเช้า

ผู้ปกครองอาชีพรับจ้าง

รายได้ไม่เกิน 5,000 บาทต่อเดือน

พ่อแม่แยกกันอยู่ ทำงานนอกพื้นที่

ระยะทางจากบ้านมาโรงเรียน 2 กม.

การจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

การจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนพิการ

โรงเรียนจัดการศึกษารวมกับนักเรียนปกติ และติดตามดูแลเป็นรายบุคคลอย่างใกล้ชิด

การจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ

โรงเรียนส่งเสริม สนับสนุน ตามศักยภาพของผู้เรียน เช่น นักเรียนที่มีความสามารถด้านกีฬา เป็นต้น

การจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่ต้องการการดูแลเป็นพิเศษ/ด้วยโอกาส

โรงเรียนจัดการศึกษารวมกับนักเรียนปกติและติดตามดูแลอย่างใกล้ชิด ใช้กระบวนการ Active Learning และ PBL ที่สามารถดึงศักยภาพของเด็กแต่ละคนได้เป็นอย่างดี และสามารถเปลี่ยนแปลงเด็กไปในทางที่ดีขึ้น

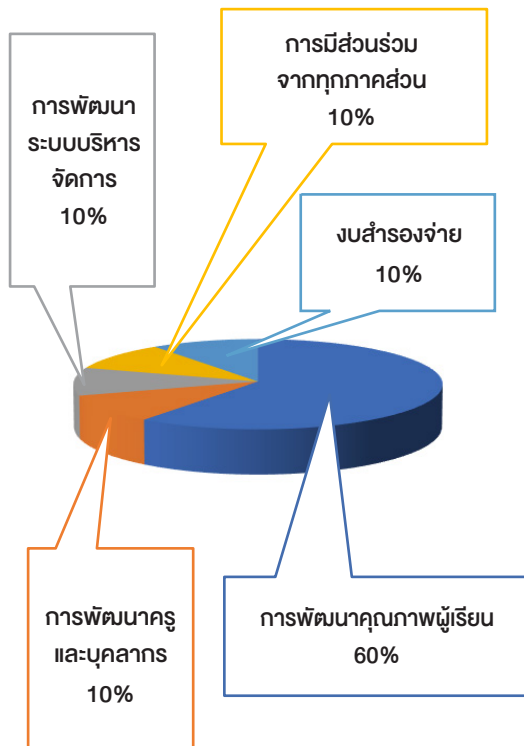
แนวคิดในการจัดการเรียนรวม

- 1) ครูเชื่อว่าเด็กทุกคนต้องมีสิทธิในการได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน
- 2) การจัดการศึกษาควรคำนึงถึงความแตกต่างของแต่ละบุคคล และทุกคนมีความสามารถที่แตกต่างกัน เด็กทุกคนในชั้นเรียนก็มีศักยภาพที่แตกต่างกัน
- 3) การยอมรับความแตกต่างของแต่ละบุคคล
- 4) เด็กควรได้รับการปลูกฝังให้เคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น ไม่มีการล้อเลียนหรือการกลั่นแกล้งกันที่ทำให้เกิดความอับอาย

5) ให้โอกาสเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้เข้าเรียนหรือมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนที่เป็นเด็กปกติ ในสิ่งแวดล้อมที่เป็นปกติมากที่สุด ซึ่งเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้มีโอกาสเรียนรู้ทักษะทางวิชาการ และสังคมไปด้วยกัน

การสนับสนุนด้านทรัพยากรทางการศึกษาและความร่วมมือ

การจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษา

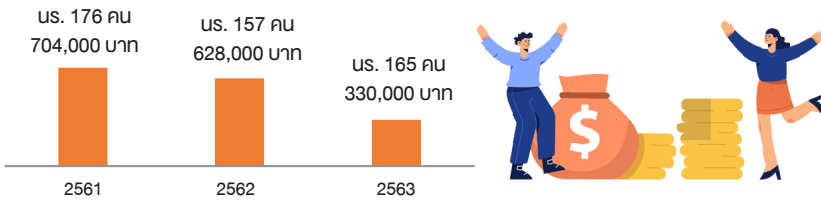

เงินอุดหนุนตามนโยบายเรียนฟรี

ปีการศึกษา	จำนวนเงิน	จำนวนนักเรียน
2561	748,757	213
2562	847,854	194
2563	776,017	206

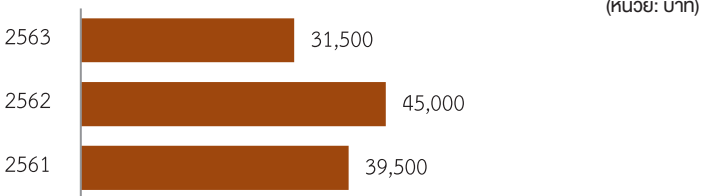

เงินอุดหนุนอาหารกลางวัน ผ่าน อปท. (เทศบาลตำบลภูกระดึง)

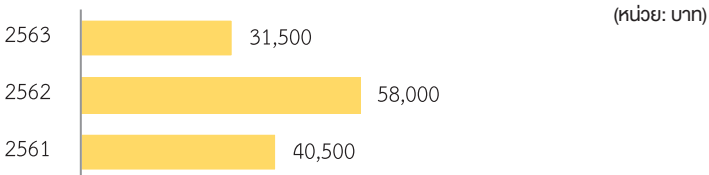
* ปีการศึกษา 2563 เฉพาะข้อมูลภาคเรียนที่ 1

เงินอุดหนุนปัจจัยพื้นฐานสำหรับนักเรียนยากจน

* ปีการศึกษา 2563 เฉพาะข้อมูลภาคเรียนที่ 1

เงินอุดหนุนนักเรียนยากจนพิเศษ กสศ.

* ปีการศึกษา 2563 เฉพาะข้อมูลภาคเรียนที่ 1

การระดมทรัพยากรทางการศึกษา และความร่วมมือจากภาคส่วนต่าง ๆ

เครือข่ายด้านวิชาการ

ผู้ประกอบการ

คณะกรรมการสถานศึกษา

บริษัท ชุมชน

มูลนิธิ
ลำปลายมาศพัฒนา

มูลนิธิปิ่นปัญญา

- เครือข่ายด้านวิชาการ Professional Learning Network (PLN) โครงการโรงเรียนเปลี่ยนแปลงเชิงระบบในพื้นที่จังหวัดเลย
- บริษัท ชุมชน จัดโครงการ Samsung Smart Center เข้ามาช่วยด้านการเรียนรู้อาชีพ ด้านเทคโนโลยี โดยสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ในการเรียนรู้
- มูลนิธิปิ่นปัญญา เข้ามาช่วยอบรมให้ 4 หลักสูตรอาชีพระยะสั้น เช่น การทำสติ๊กเกอร์ไลน์ เป็นต้น
- คณะกรรมการสถานศึกษาให้การสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมเพื่อระดมทุนให้แก่โรงเรียน อาทิ อาคารเรียน ห้องสมุด ไม่ต้องรอความช่วยเหลือจากภาครัฐ
- ผู้ประกอบการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนทุนทรัพย์และกำลังในการเข้ามาช่วยเหลืองานต่าง ๆ ของโรงเรียน เช่น การทำอาหาร การประเมินผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน เป็นต้น
- มูลนิธิลำปลายมาศพัฒนา เป็นแหล่งเรียนรู้ในการพัฒนาครูด้านการใช้นวัตกรรมจิตศึกษา PBL และชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC)

การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง

- ครูเข้ารับการอบรมสัมมนาตามที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จัดขึ้น

- ครูเข้าร่วมการอบรมที่โรงเรียนลำปลายมาศพัฒนา จังหวัดบุรีรัมย์

- การอบรมผ่านกระบวนการ PLC

- โครงการพัฒนาครูและโรงเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง หรือ TSQP (Teachers & School Quality Program) ของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) (รุ่นที่ 1)

- การอบรมผ่านเครือข่ายออนไลน์ และการอบรมของกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผานกเค้า

- เข้าร่วมหลักสูตรการอบรมพัฒนาศักยภาพครูอื่น ๆ ตามที่สนใจ

ภาพ: facebook.com/
โรงเรียนชุมชนบ้านผานกเค้า

ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาและข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปัญหา

ครอบครัวยากจน
(รายได้ไม่เกิน 5,000 บาทต่อเดือน)

พ่อแม่หย่าร้าง

ไม่มีห้องเรียนคอมพิวเตอร์

อินเทอร์เน็ตไม่เพียงพอ

เงินอุดหนุนรายหัวไม่เพียงพอ
และไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง

ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

1. ปัญหาความยากจนของครอบครัว ผู้ปกครองของนักเรียนส่วนมากมีอาชีพรับจ้าง รายได้ไม่เกิน 5,000 บาทต่อเดือน
2. นักเรียนขาดความอบอุ่นพ่อแม่หย่าร้าง และส่วนใหญ่ไปประกอบอาชีพนอกพื้นที่ (ขายสลากกินแบ่งรัฐบาล)
3. โรงเรียนยังขาดห้องเรียนคอมพิวเตอร์
4. ระบบอินเทอร์เน็ตยังไม่เพียงพอ
5. เงินอุดหนุนรายหัวไม่เพียงพอและไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง เช่น ค่าชุดนักเรียนที่มีราคาสูงขึ้น ค่าอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ใช้จริงมากกว่าที่ได้รับจัดสรร เป็นต้น

แนวทางการแก้ปัญหา

1. จัดโครงการ “อาหารเช้าเพื่อน้อง อิ่มท้องสมองใส” และโครงการอาหารกลางวันสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา

2. แก้ปัญหาสุขภาพจิตของนักเรียนโดยใช้กิจกรรมพัฒนาปัญญาภายใน เป็นการใช้จิตศึกษาเรียนรู้ 3 ระดับ ได้แก่ ระดับปรับตนเองได้ เข้าใจผู้อื่น ระดับนำตนเองได้ และระดับเรียนรู้ความไม่มี เข้าถึงความ เป็นไป เมื่อผู้เรียนเข้าใจความเป็นจริง มีจิตในที่เข้มแข็ง สามารถหลุดพ้นจากความทุกข์ในทุกด้านที่ประสบ และได้รับการปลุกฝังจนเป็นวิถีชีวิต

3. จัดการศึกษาแบบเท่าเทียมโดยใช้กระบวนการ PBL Active Learning และ PLC จัดสภาพแวดล้อมเพื่อให้โรงเรียนเป็นสถานที่เรียนพลังบวก คือ นำอยู่ อบอุ่น นำเรียน และใช้จิตวิทยาพลังบวกคือ ไม่มีการแข่งขัน ไม่มีการเปรียบเทียบผลการเรียน

4. การติดตามดูแลช่วยเหลือนักเรียนใช้กระบวนการเยี่ยมบ้าน 100 เปอร์เซนต์ ระบบ “เห็นเร็ว ประจบเร็ว” ระบบ “อาสาสมัครการศึกษาประจำหมู่บ้าน” หรือ “อสม.” และมีการติดต่อสื่อสารผ่านทางไลน์ Facebook ทำให้มีความใกล้ชิดและให้ความช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาได้อย่างทันท่วงที

5. การแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เข้าถึงนักเรียนกลุ่มที่ไม่สะดวกมาเรียนด้วยรูปแบบการเรียนรู้ Delivery โดยครูประจำชั้น นำอุปกรณ์การเรียนและใบงานไปส่งถึงบ้าน เรียกว่า “กล่องปันสุข” ซึ่งจะช่วยแบ่งเบาภาระค่าไฟและค่าอินเทอร์เน็ตสำหรับผู้ปกครอง

6. เน้นการเรียนรู้ทักษะชีวิต ไม่ยึดติดแบบเรียนสำเร็จรูป

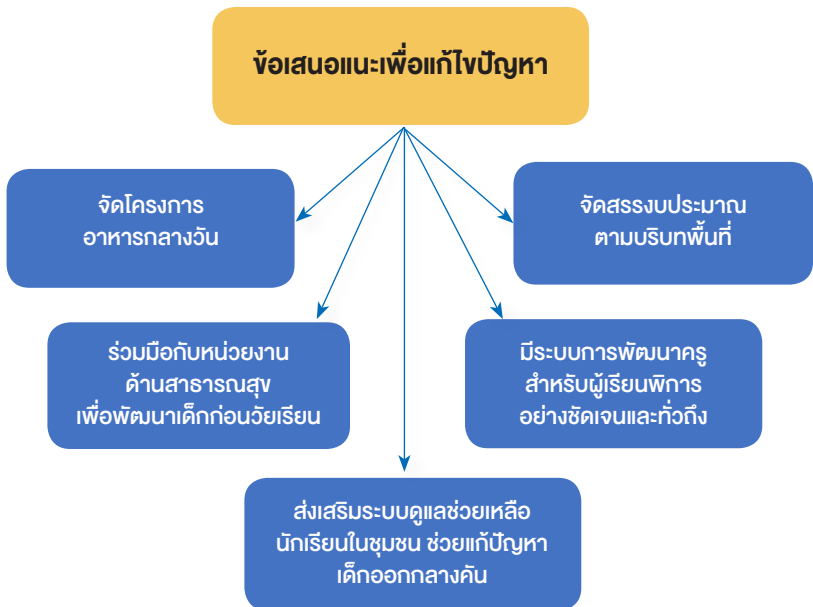
ข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปัญหา

1. สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานด้านสาธารณสุข ในการพัฒนาคุณภาพศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนและโรงเรียนในพื้นที่ยากจน โดยจัดให้มีระบบการดูแลให้ความช่วยเหลือ ตั้งแต่ตั้งครรภ์จนเข้าสู่การศึกษาภาคบังคับ เพื่อให้เด็กมีพัฒนาการที่สมวัยลดปัญหาเด็กมี IQ ต่ำ

ภาพ: thaihealth.or.th

2. รัฐจัดโครงการอาหารกลางวัน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาในโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษาซึ่งยังอยู่ในระบบการศึกษาภาคบังคับ

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน เฉลิมราชกุมารีบำรุง อำเภอด่านซ้าย

ข้อมูลพื้นฐาน

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเฉลิมราชกุมารีบำรุง หมู่ 8 บ้านห้วยลาด ตำบลนาดี อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24 จังหวัดอุดรธานี (กก.ตชด.24) เปิดทำการสอนอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2509 ในปี 2526 เปลี่ยนชื่อจาก “โรงเรียน ตชด.บ้านห้วยลาด” เป็น “โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเฉลิมราชกุมารีบำรุง” ปัจจุบันมี ร.ต.อ.ชินกร สมบูรณ์ทรัพย์ ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ โรงเรียนใช้หลักสูตรระดับประถมศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ดำเนินการสอนโดยครูตำรวจตระเวนชายแดน

สภาพรับกักตัว

โรงเรียนมีพื้นที่ให้บริการ

75 ครัวเรือน 274 คน

“บึงทิวศาสนาพุทธ

ใช้ภาษาไทเลย

ประกอบอาชีพเกษตรกรรม

รายได้ครัวเรือนเฉลี่ย 35,000 บาท/ปี”

จำนวนครูและนักเรียน ปีการศึกษา 2563

A+

ครู ตชด.	5 นาย
ครูร่วมพัฒนา	1 คน
อนุบาล 1-3	6 คน
ประถมศึกษาปีที่ 1-6	34 คน

กลุ่มเป้าหมายในการพัฒนา ปีการศึกษา 2562 มีหญิงตั้งครรภ์ 8 คน
ปัจจุบันคลอดปกติทุกราย และเด็กแรกเกิด – 3 ปี จำนวน 36 คน

ด้านคุณภาพการศึกษา

- ผลการทดสอบ NT นักเรียน ชั้น ป.3 ประจำปีการศึกษา 2562 จำนวน 4 คน ทั้งด้านคณิตศาสตร์ และภาษาไทย นักเรียนทำคะแนนได้สูงกว่าระดับสังกัดแต่ต่ำกว่าระดับประเทศ
- ผลการสอบ O-NET นักเรียนชั้น ป.6 จำนวน 5 คน ปีการศึกษา 2562 ทุกวิชาต่ำกว่าระดับจังหวัดและระดับประเทศ

แนวทางแก้ไข ในปีการศึกษา 2563

โรงเรียนมีแผนจะดำเนินการ ดังนี้

- 1) มีแผนการสอนที่หลากหลาย
- 2) มีการบูรณาการวิชาการเรียนเข้าด้วยกัน
- 3) เรียนรู้ผ่านดาวเทียม
- 4) เชิญวิทยากรภายนอกเข้ามาให้ความรู้ในวิชาการต่าง ๆ
- 5) สอนซ่อมเสริมนอกเวลาเรียน

ข้อมูลสารสนเทศที่บ่งชี้สภาพความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

อัตราการหลุดออกจากระบบการศึกษากภาคบังคับ

พ้นสภาพ/ลาออก/สละสิทธิ์ 11 คน เนื่องจากต้องช่วยผู้ปกครองประกอบอาชีพ

อัตราการศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

เด็กชั้นอนุบาล และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้เข้าศึกษาต่อครบทุกคน

นักเรียนในพระราชานุเคราะห์ฯ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2531-2562 มีจำนวน 26 คน จบการศึกษา 9 คน พ้นสภาพ/ลาออก/สละสิทธิ์ 11 คน สาเหตุคือ ออกมาช่วยผู้ปกครองประกอบอาชีพ ปัจจุบันกำลังศึกษาอยู่

ภาพ: nadee-dansai.go.th

7 คน ได้แก่ 1) ศึกษาต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 5 คน 2) ศึกษาต่อในระดับ ปวช. จำนวน 1 คน และ 3) ศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี จำนวน 1 คน

อัตราส่วนนักเรียนต่อครู

(หน่วย: คน)

7

ต่อ

1

ภาพ: sanook.com

การจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

การจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนพิการ

จำนวนเด็กและเยาวชนพิการได้รับการศึกษาในรูปแบบที่เหมาะสม จำนวน 2 คน ได้แก่ ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 พิการซ้ำซ้อน จำนวน 1 คน ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 บกพร่องทางร่างกาย จำนวน 1 คน

ป.1 พิการซ้ำซ้อน 1 คน

ป.6 บกพร่องทางร่างกาย 1 คน

การสนับสนุนด้านทรัพยากรทางการศึกษาและความร่วมมือ

การระดมทรัพยากรทางการศึกษาและความร่วมมือจากภาคส่วนต่างๆ

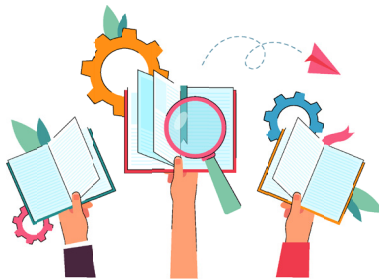
โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเฉลิมราชกุมารีบำรุง ตั้งอยู่ในพื้นที่ห่างไกลติดชายแดน นักเรียนส่วนใหญ่มีสมรรถภาพทางกายในระดับดีถึงดีมาก มีพฤติกรรมและสุขนิสัยในการบริโภคอาหารที่ดี ไม่พบภาวะคอพอกในนักเรียน เนื่องจากโรงเรียนได้ให้นักเรียนดื่มน้ำผสมสารไอโอดีน

นอกจากนี้โรงเรียนได้ร่วมมือกับเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลปากหมัน มาให้ความรู้แนะนำเกี่ยวกับภาวะเด็กเตี้ย ผอม และอ้วน และเน้นให้มีการออกกำลังกายประจำวัน

ภาพ: bpp344.com

การพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง

รวมกลุ่มในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (PLC)

การสอน
ทางไกล
ผ่าน
DLTV

ครู

กิจกรรม
สอนเสริม
การอ่าน
การเขียน

อบรมคุณธรรม
จริยธรรม

อบรมการใช้สื่อ
ที่เหมาะสม

โรงเรียนได้มีการพัฒนาครู ในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม มีการรวมกลุ่มในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริมนักเรียนอ่านคล่องเขียนคล่อง ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการศึกษารสร้างคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับครู รวมทั้งการใช้สื่อการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน พร้อมประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับการสอน

ภาพ: edu.kpru.ac.th

ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และข้อเสนอเพื่อแก้ไขปัญห

1. ปัญหาสภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่ห่างไกล (ชนบท)

เนื่องจากโรงเรียนอยู่ในพื้นที่ห่างไกลติดชายแดน ครอบครัวยังมีฐานะยากจน และมีรายได้ 35,000 บาทต่อปี

ข้อเสนอแนวทางการแก้ไขปัญห

1. โรงเรียนได้จัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมและพัฒนาทักษะอาชีพให้แก่นักเรียน ได้แก่ การเลี้ยงไก่ไข่ การเลี้ยงเป็ดไข่ การเพาะเห็ดนางฟ้า การปลูกพืชผักสวนครัว การฝึกให้นักเรียนสามารถนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาทักษะอาชีพ ได้แก่ การทำน้ำผักสะทอน กระปุกออมสินผีตาโขน เป็นต้น รวมทั้งได้ฝึกการทำไข่เค็มสมุนไพร และการทำขนมโดนัท อีกด้วย นอกจากนี้โรงเรียนได้จัดกิจกรรมเสริมสร้างและพัฒนาทักษะด้านสหกรณ์ให้แก่นักเรียน

2. โรงเรียนได้ปลูกจิตสำนึกและพัฒนาศักยภาพของเด็กและเยาวชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นักเรียนมีส่วนร่วมทั้งด้านปฏิบัติและวิชาการ เช่น การปลูกและขยายพันธุ์ไม้ในท้องถิ่น สืบวิจัยทรัพยากรต่างๆ ภายในโรงเรียน การประหยัดน้ำ โดยการนำน้ำที่ใช้แล้วกลับมาใช้ประโยชน์ รวมทั้งได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สืบสานวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาจัดการเรียนรู้แก่เด็กนักเรียนโดยการนำดนตรีพื้นบ้าน การศึกษาประเพณีผีตาโขน การทำน้ำผักสะทอน มาบูรณาการกับกลุ่มสาระต่างๆ ซึ่งได้นำมาเป็นเอกลักษณ์ของโรงเรียน และส่งเสริมวัฒนธรรมของชาติ

ได้แก่ กิจกรรมวันเข้าพรรษา ออกพรรษา ค่ายคุณธรรม และกิจกรรม
นั่งสมาธิ สวดมนต์ทุกวันศุกร์ เป็นต้น

3. การพัฒนาโรงเรียนเพื่อเป็นศูนย์บริการความรู้ให้แก่ผู้ปกครอง
และชุมชน สามารถใช้ในการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีให้แก่
สถานศึกษาอื่นๆ เพื่อนำไปประยุกต์ให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละพื้นที่
สร้างความร่วมมือและเครือข่ายเชื่อมโยงระหว่างกัน โดยการพัฒนาจาก
โรงเรียนสู่ชุมชน ทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง และพึ่งตนเองได้ ครอบครัว
และชุมชนเกิดการพัฒนา ช่วยเหลือสนับสนุนการพัฒนาเด็กและ
เยาวชนและโรงเรียนพร้อมๆ กัน ทั้งในด้านการเกษตร ด้านสุขภาพ
และสุขภาพสิ่งแวดล้อม รวมถึงด้านสหกรณ์และการทำบัญชีครัวเรือน

4. การพัฒนาแหล่งน้ำและการใช้ประโยชน์ เนื่องจากอยู่ในพื้นที่
ห่างไกล โดยการปรับปรุงคุณภาพน้ำและการดูแลรักษา จัดทำน้ำประปา
หมู่บ้าน (ประปาภูเขา) ใช้เป็นน้ำในการอุปโภค น้ำประปาบาดาล
ใช้สำหรับดื่มและการเกษตร น้ำฝนติดตั้งรางน้ำเพื่อรับน้ำฝนไว้ใช้อุปโภค
บริโภค โดยการติดตั้งเครื่องกรองน้ำดื่ม (ผ่านเครื่องกรองน้ำ)

2.

ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรครูที่สำเร็จการศึกษา วุฒิการศึกษาครูโดยตรง

ปัจจุบันโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ขาดแคลนครูที่จบวุฒิการศึกษาครูโดยตรง และครู ตชด. ได้รับค่าตอบแทนในการปฏิบัติงานในพื้นที่ห่างไกลจำนวนน้อยมาก

ข้อเสนอแนะทางการแก้ไขปัญหา

1. ควรมีการจัดสรรครูที่มีความเข้าใจเด็กในพื้นที่ห่างไกล เพื่อช่วยพัฒนาเด็กได้อย่างเหมาะสมตามพื้นที่ห่างไกลที่มีทรัพยากรอยู่อย่างจำกัดได้
2. ควรให้หน่วยงานทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในพื้นที่ เข้ามาช่วยเหลือนครุ ตชด. ในการส่งเสริมสนับสนุนจัดการเรียนการสอน และส่งเสริมพัฒนาครู ตชด.
3. ควรมีการพัฒนาครู โดยการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา เพื่อให้ครูได้อบรมสั่งสอน และดูแลนักเรียนอย่างภาคภูมิใจ เนื่องจากความตั้งใจของครูเป็นเรื่องสำคัญ
4. ควรเพิ่มค่าตอบแทนพิเศษให้แก่ครูตำรวจตระเวนชายแดนที่สอนในพื้นที่ห่างไกล

3.

ปัญหาเรื่องหลักสูตรการจัดการศึกษาที่ยังไม่เหมาะสมกับพื้นที่ และสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่เป็นอยู่

เนื่องจากโรงเรียนอยู่ในพื้นที่ห่างไกล หลักสูตรปัจจุบันที่ใช้จัดการเรียนการสอนยังไม่หลากหลาย หลักสูตรบางอย่างใกล้เคียงตัวเด็กมากเกินไป เนื่องจากเด็กในพื้นที่ส่วนใหญ่ผู้ปกครองประกอบอาชีพทำการเกษตร เด็กไม่เห็นความสำคัญของการเรียน และอยากช่วยพ่อแม่ทำการเกษตรอยู่ที่บ้าน

ภาพ: workpointtoday.com

ข้อเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหา

1. จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เหมาะสมกับพื้นที่เพื่อส่งเสริมคุณธรรม พัฒนาความรู้พื้นฐาน สร้างทักษะชีวิต และทักษะอาชีพให้นักเรียนสามารถเลี้ยงชีพได้ และเพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัว
2. นำระบบเทียบโอนการเรียนรู้มาใช้เพื่อเทียบวุฒิการศึกษากับประสบการณ์หรือทักษะในการประกอบอาชีพของเด็ก

ข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างโรงเรียน และชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

1. ขยายโรงเรียนสู่ชุมชน เพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องคอปอก โดยการเปิดโรงเรียนตลอดเวลาเพื่อเปิดโอกาสให้ชุมชนสามารถเข้ามาเรียนรู้ รวมทั้งการขยายผลสู่ชุมชนในเรื่องการจัดทำร้านค้าสหกรณ์ และการทำบัญชีรายจ่ายครัวเรือน

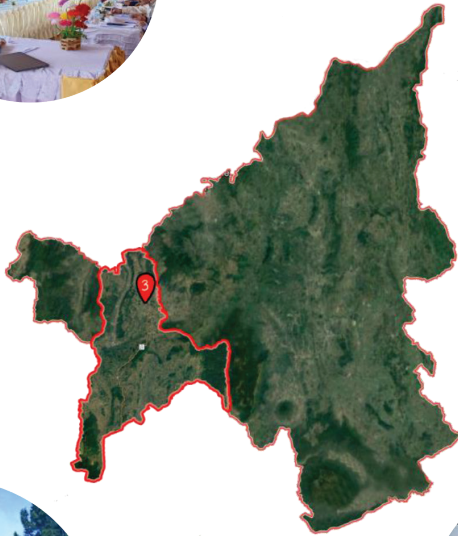
2. ความร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานในท้องถิ่น เช่น อบต. กับโรงเรียนและชุมชนในการพัฒนาทักษะชีวิต และสร้างอาชีพเพื่อสร้างรายได้ให้แก่คนในท้องถิ่น ทั้งในด้านการให้ความรู้การเกษตร และการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชนเพื่อสร้างรายได้ให้แก่ครอบครัวในชุมชน และเพิ่มฐานะทางเศรษฐกิจให้แก่ชุมชน

3. เปิดโรงเรียนเป็นศูนย์บริการความรู้ ทั้งในด้านสุขภาพ และการสร้างอาชีพ

ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา	ข้อเสนอเพื่อแก้ไขปัญหา
สภาพแวดล้อมทางการศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> • การจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมและพัฒนากทักษะอาชีพ • การปลูกจิตสำนึกและพัฒนาศักยภาพของเด็กและเยาวชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม • การพัฒนาโรงเรียนเพื่อเป็นศูนย์บริการความรู้ให้แก่ผู้ปกครองและชุมชน • การพัฒนาแหล่งน้ำและการใช้ประโยชน์
ขาดแคลนบุคลากร	<ul style="list-style-type: none"> • การจัดสรรครูที่มีความเข้าใจเด็กในพื้นที่ห่างไกล • การช่วยเหลือจากหน่วยงานทางการศึกษา • การพัฒนาครู • การเพิ่มค่าตอบแทนพิเศษให้แก่ครู ตชด.
หลักสูตรการจัดการศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> • การจัดหลักสูตรสถานศึกษาที่เหมาะสมกับพื้นที่เพื่อส่งเสริมด้านทักษะอาชีพ • การใช้ระบบเทียบโอนเพื่อเทียบวุฒิการศึกษา
ข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและชุมชน	
<ul style="list-style-type: none"> • ย้ายโรงเรียนสู่ชุมชน เพื่อแก้ไขปัญหารีงคอฟอก • ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในท้องถิ่น • เปิดโรงเรียนเป็นศูนย์บริการความรู้ 	

โรงเรียนบ้านหนองหลวง-ซังสี่ อำเภอด่านซ้าย

ข้อมูลพื้นฐาน

โรงเรียนบ้านหนองหลวง-ซังสี่ ก่อตั้งเมื่อ 7 สิงหาคม 2515 ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 4 ตำบลโคกงาม อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย เปิดสอนระดับอนุบาล ถึงประถมศึกษา เป็นโรงเรียนเรียนรวมระหว่างโรงเรียนบ้านหนองหลวง กับโรงเรียนบ้านซังสี่ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2553 จนถึงปัจจุบัน ผู้อำนวยการโรงเรียน คือ นายประดิษฐ์ แก้วยม

• จำนวนนักเรียน

- ปีการศึกษา 2563 มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 73 คน จำแนกเป็น
- โรงเรียนบ้านหนองหลวง มีนักเรียน 64 คน
 - โรงเรียนบ้านซังสี่ มีนักเรียน 9 คน

• ข้อมูลจำนวนครูและบุคลากร

มีทั้งหมด 9 คน จำแนกเป็น

บุคลากร	ร.ร.บ้านหนองหลวง	ร.ร.บ้านซังสี่	รวม
ผู้บริหาร	1	-	1
ข้าราชการครู	4	2	6
ธุรการ	1	1	2
รวม	6	3	9

• จุดเด่นของโรงเรียน

1. เป็นโรงเรียนเรียนรวม มีการระดมทรัพยากรจากทั้งสองโรงเรียน มาใช้เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เช่น บุคลากร วัสดุครุภัณฑ์ และ อุปกรณ์ทางการศึกษา เป็นต้น
2. บุคลากรแต่ละคนมีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ในการทำงาน เช่น การทำพานบายศรี การทำพานพุ่มสักการะ การร้อยมาลัย เป็นต้น

• ข้อจำกัดของโรงเรียน

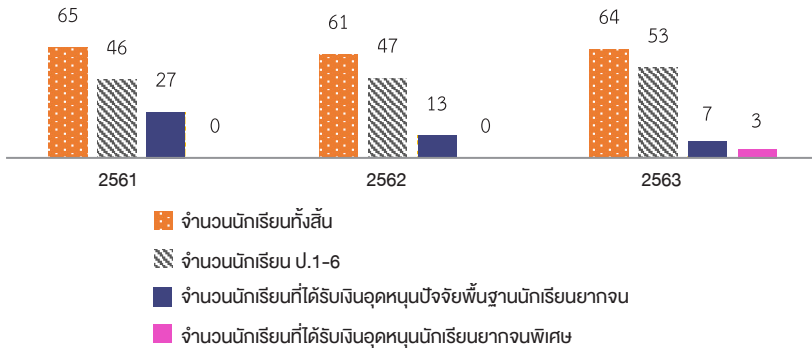
1. ทั้งสองโรงเรียนไม่มีนักการภารโรง ทำให้มีความยากลำบากในการดูแล อาคารสถานที่
2. ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่ไปทำงานต่างจังหวัด นักเรียนต้องอาศัย อยู่กับปู่ย่าตายาย ทำให้มีปัญหาในด้านการดูแลสุขภาพและโภชนาการ
3. ขาดแคลนน้ำดื่ม น้ำใช้ โดยเฉพาะในช่วงหน้าแล้ง

• ผลงานดีเด่นของโรงเรียน

1. สถานศึกษาพอเพียงที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ชื่อผลงาน คือ งานใบตองสร้างคุณค่าด้วยภูมิปัญญา สู่ความพอเพียง
2. นักเรียนได้รับรางวัลเหรียญทองการประดิษฐ์พานพุ่ม - สักการะ ชั้น ป.4-6 ระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และระดับชาติ
3. ผลการทดสอบ NT นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562 มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับชาติ

ข้อมูลสารสนเทศที่บ่งชี้สภาพความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

จำนวนนักเรียนยากจน และยากจนพิเศษ

สรุปข้อมูลการเยี่ยมบ้านนักเรียน ร.ร.บ้านหนองหลวง มีการคัดกรองนักเรียนยากจน ด้วยการเยี่ยมบ้านนักเรียนทุกคน ในปีการศึกษา 2563

1. นักเรียนมีฐานะยากจน จำนวน 55 คน (ร้อยละ 84.62)
2. นักเรียนมีฐานะยากจนพิเศษ จำนวน 5 คน (ร้อยละ 7.69)
3. ผู้ปกครองนักเรียนไปทำงานต่างจังหวัด จำนวน 42 คน (ร้อยละ 64.62) ปล่อยบุตรหลานไว้ให้อยู่กับปู่ย่าตายาย
4. นักเรียนเป็นคนต่างด้าว จำนวน 2 คน (ร้อยละ 3.08)
5. นักเรียนบางส่วนติดเกม
6. สภาพแวดล้อมของนักเรียนยังมีปัญหายาเสพติด และการพนัน

อัตราการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ในปีการศึกษา 2560-2562 มีนักเรียนที่ศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ร้อยละ 100

อัตราส่วนนักเรียนต่อครู

13

ต่อ

1

ข้อมูลสารสนเทศอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

- ภาระค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาของครอบครัวผู้ขาดแคลน ประกอบด้วย 1) ค่าเครื่องแบบนักเรียน ค่าอุปกรณ์การเรียน ค่าอาหารกลางวัน และค่าหนังสือเรียน ได้รับจาก สพฐ. ยกเว้นค่าชุดกีฬา ที่ได้รับจากโรงเรียน ส่วนค่าใช้จ่ายอื่นๆ ผู้ปกครองรับผิดชอบเอง
- ความยากลำบากในการเดินทางจากบ้านถึงโรงเรียน นักเรียนโรงเรียนบ้านหนองหลวง ไม่มีค่าใช้จ่ายในการเดินทาง เนื่องจากเดินเท้ามาโรงเรียน และผู้ปกครองมาส่ง ขณะที่นักเรียนโรงเรียนบ้านซังสี่ มีรถรับ-ส่ง ฟรี ระยะทางเกิน 5 กม. โดย สพฐ. สนับสนุนค่ารถ 15 บาท/คน/วัน

ใกล้โรงเรียน เดินเท้า/ผู้ปกครองรับ-ส่ง

ระยะทางเกิน 5 กม. มีรถรับ-ส่ง ฟรี

การจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

การจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ

- ด้านวิชาการ มีการจัดสอนเสริมเป็นกรณีพิเศษ โดยได้รับการสนับสนุนจาก อบต.โคกงาม
- ด้านงานฝีมือ จัดฝึกซ่อมช่วงเย็น/วันหยุด เพื่อให้สามารถรับทำงานพิเศษได้ เช่น การรับทำพานบายศรี มาลัยกร เป็นต้น
- ด้านกีฬา จัดฝึกซ่อมช่วงเย็น/วันหยุด ได้รับการสนับสนุนจาก อบต.โคกงาม

การจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่ต้องการการดูแลเป็นพิเศษและผู้ด้อยโอกาส

- ด้านวิชาการ จัดสอนซ่อมเสริมเป็นกรณีพิเศษ รวมถึงการใช้วิธีพี่สอนน้อง/เพื่อนสอนเพื่อน
- ด้านทรัพยากร เป็นการจัดหาทุนการศึกษา เช่น เงินอุดหนุนปัจจัยพื้นฐานสำหรับนักเรียนยากจน เงินอุดหนุนนักเรียนยากจนพิเศษ (ทุนเสมอภาค) ทุนการศึกษาจากผู้บริจาค เป็นต้น

การสนับสนุนด้านทรัพยากรทางการศึกษาและความร่วมมือ

การจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษา

- เงินอุดหนุนรายหัว
ระดับปฐมวัย 1,700 บาท/คน/ปี
ระดับประถมศึกษา 1,900 บาท/คน/ปี

สพฐ.

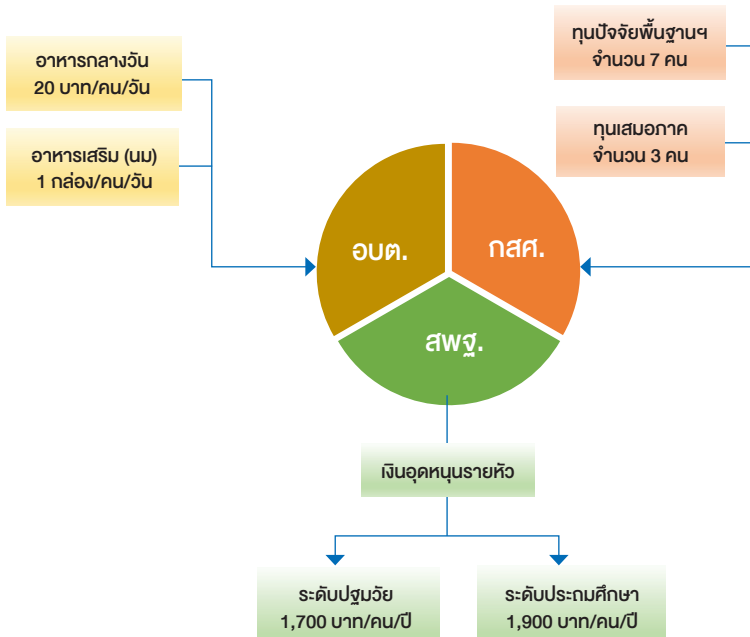
- อาหารกลางวัน 20 บาท/คน/วัน

อบต.

- อาหารเสริม (นม) 1 กล่อง/คน/วัน

กสศ.

- กุณ กสศ.
ทุนปัจจัยพื้นฐานนักเรียนยากจน 7 คน
ทุนเสมอภาค จำนวน 3 คน

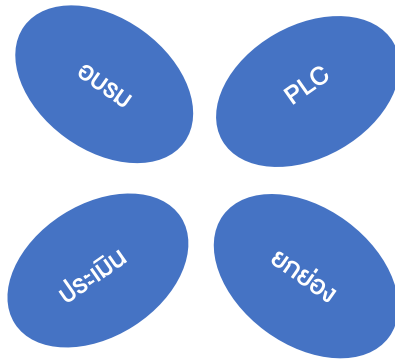
การระดมทรัพยากรทางการศึกษาและความร่วมมือจากภาคส่วนต่างๆ

- **ทุนการศึกษาต่างๆ**
ทุนคุณหมอใจ : เดือนละ 1,500 บาท
ทุนจากศิษย์เก่า มศว ประสานมิตร : ทุกปี
- **เงินอุดหนุนจาก อบต.โคกงาม** : ปีละ 20,000 บาท
- **เงินสนับสนุนจาก สปสช.** : ปีละ 10,000 บาท
- **เงินอุดหนุนจาก กสศ.**
เงินอุดหนุนนักเรียนยากจนพิเศษ : ทุกปี
ทุนช่วยเหลือช่วงสถานการณ์โควิด 2019 : ปี 2563 ได้รับ 11,250 บาท
- **เงินอุดหนุนโครงการพัฒนาฯ** : 30,000 บาท

การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง

- **การอบรมพัฒนา** โรงเรียนให้การสนับสนุนครูโดยให้เข้ารับการอบรมอยู่เสมอ รวมถึงใช้กระบวนการ PLC เพื่อพัฒนางานทุกเดือน
- **มาตรการจูงใจในการปฏิบัติงาน** เน้นการประเมินผลการปฏิบัติงานตามผลงาน และการยกย่องเชิดชูเกียรติในโอกาสต่างๆ

ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปัญหา

ปัญหาของสถานศึกษา

1. ครูไม่ครบชั้น สถานศึกษาแก้ปัญหาด้วยการ (1) ให้ครูธุรการที่มีวุฒิทางการศึกษา และมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูช่วยสอน (2) เข้าร่วมโครงการครูรัก(ษ์)ถิ่นของ กสศ. ซึ่งแก้ปัญหาครูย้ายบ่อย โดยการรับบรรจุคนในพื้นที่เป็นครู

2. อุปกรณ์ทางการศึกษาไม่เพียงพอ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ที่วิจจใหญ่ เป็นต้น

3. ไม่มีนักการภารโรง สถานศึกษาแก้ปัญหาด้วยการให้ผู้ปกครองช่วยดำเนินการ ร่วมกับครูและนักเรียนในโรงเรียน

4. น้ำประปาไม่พอใช้ สถานศึกษาแก้ปัญหาด้วยการของบประมาณก่อสร้างจากกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) และ อบต.โคกงาม

5. งบประมาณมีจำกัด เนื่องจากเป็นงบประมาณที่ได้รับตามการอุดหนุนรายหัว ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ซึ่งหากมีนักเรียนสนใจในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจำนวนมากเกินกว่าที่ได้รับงบประมาณ ก็จำเป็นต้องรับเข้าร่วมกิจกรรมโดยการเฉลี่ยวัสดุอุปกรณ์ให้เท่ากัน ซึ่งอาจกระทบต่อประสิทธิภาพของกิจกรรมได้ เช่น ได้งบประมาณรายหัว 20 คน แต่มีนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม 25 คน

ปัญหาและข้อเสนอแนะเพื่อแก้ปัญหาของสถานศึกษา

ครูไม่ครบชั้น

- ให้ครูธุรการช่วยสอน
- ร่วมโครงการครูรัก(ษ์)ถิ่น

อุปกรณ์ทางการศึกษาไม่เพียงพอ

- ใช้อุปกรณ์ที่มีจำกัดร่วมกัน

ไม่มีนักรการภารโรง

- ครู ผู้ปกครอง นักเรียนช่วยกัน

น้ำประปาไม่พอใช้

- ขอบ กอ.รมน. และ อบต.โคกงาม

งบประมาณมีจำกัด

- จัดสรรทรัพยากรทางการศึกษาตามงบประมาณที่ได้รับ

ปัญหาของผู้เรียน

1. อาศัยอยู่ในครอบครัวที่มีฐานะยากจน ขาดความพร้อม อยู่ห่างไกล ขาดเทคโนโลยี และเข้าถึงสื่อต่างๆ ส่งผลต่อพฤติกรรมของเด็ก
2. มีปัญหาพฤติกรรม โดยเฉพาะเด็กต่างด้าวที่เรียนได้ช้า เพราะมีปัญหา ด้านภาษา
3. ติดเกม แม้จะมีแนวทางแก้ปัญหาด้วยการส่งเสริมให้เป็น E-Sports แต่ก็ยังติดขัดในเรื่องอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอ
4. กรณีเด็กพิการ มีปัญหาเรื่องไม่มีเงินค่าเดินทางไปโรงเรียน และขาดครู และบุคลากรในการสอนและช่วยดูแล

5. เด็กวัยเรียนออกนอกระบบการศึกษาภาคบังคับค่อนข้างมาก โดยเฉพาะในช่วงที่เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งเด็กมีอายุยังไม่ถึง 15 ปี หากประสงค์จะเรียนต่อ กศน. ต้องได้รับการรับรองจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สำหรับการติดตามผู้เรียนว่าทำอะไร อยู่ที่ใด สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดได้ดำเนินการสำรวจจำนวนเด็กออกนอกระบบ อายุระหว่าง 3-18 ปี รวมถึงการตรวจสอบคุณวุฒิจากห้างร้านบริษัทที่ต้องการรับเด็กเข้าทำงาน แม้จะมีการติดตามให้เด็กกลับมาเรียนในระบบ หรือเรียน กศน. ซึ่งโรงเรียนเคยดำเนินการร่วมกับ สอศ. จัดการเรียนอาชีวะกับวิทยาลัยการอาชีพ และร่วมกับ กศน. จัดการเรียนสายสามัญ แต่ไม่ประสบความสำเร็จ เนื่องจากเด็กเข้าเรียนแล้วสำเร็จการศึกษาไม่มากนัก เพราะเด็กไม่อยากเรียน

ปัญหาของผู้เรียน

ครอบครัวยากจน

- ขาดความพร้อม
- อยู่ห่างไกลเดินทางลำบาก

วัฒนธรรม ภาษา

- นักเรียนต่างตัวมีปัญหาด้านภาษา

ติดเกม

- ส่งเสริม E-Sports ยาก ยังไม่พร้อม

ปัญหาเด็กพิการ

- มีปัญหาในการเดินทาง
- ขาดบุคลากรช่วยสอนช่วยดูแล

เด็กออกนอกระบบ

- ออกจากระบบในช่วงที่เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
- เข้าชั้นเรียนยากเพราะทำงาน

ประเด็นอื่นๆ

1. การวัดผลสัมฤทธิ์ควรมีความแตกต่างกันตามบริบทพื้นที่ และสภาพจริงของผู้เรียน เนื่องจากโรงเรียนมีอุปกรณ์การเรียนที่ไม่เท่ากัน สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก ต้องเน้นให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้ก่อน

2. มีปัญหายาเสพติดและการพนันในพื้นที่ ซึ่งเป็นปัญหาที่ต้องเร่งแก้ไข เพราะเป็นสภาพแวดล้อมที่สุ่มเสี่ยง ส่งผลกระทบถึงเด็กได้

3. การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาจต้องเปลี่ยนเป็นหลักสูตรวิชาชีพ เพื่อตอบสนองเด็กในพื้นที่ จากนั้นใช้การเทียบโอนคุณวุฒิ นอกจากนี้ โรงเรียนอาจต้องบูรณาการทั้ง 8 กลุ่มสาระวิชาเข้าด้วยกัน ยกตัวอย่าง การผลิตครบวงจร อาทิ การเกษตร การเลี้ยงแกะ วัว การทำอาหาร งานช่าง งานวิศวกรรม รวมถึงการส่งเสริมธุรกิจท่องเที่ยวให้สอดคล้อง เหมาะสมกับบริบทจังหวัดเลย

4. การควบคุม ยุบรวม ต้องเริ่มให้เด็กได้ทดลองไปเรียนก่อน แล้วเด็กจะบอกกับผู้ปกครองเองว่าดีหรือไม่ อีกทั้ง โรงเรียนที่เล็กกว่าขาดความพร้อม จะค่อยๆ ยุบไปเอง อย่างไรก็ตาม ต้องมีการจัดการเรื่องรถรับ-ส่งนักเรียน เน้นความปลอดภัย และควรดำเนินการเช่า แบบจ้างเหมาบริการเป็นรายเดือนหรือรายปี มากกว่าการซื้อขาด เพราะจะสิ้นเปลืองงบประมาณในการบำรุงรักษา

5. หน่วยงานต้นสังกัดควรสร้างแรงจูงใจให้โรงเรียนขนาดเล็กที่อยู่ใกล้กันมาเรียนรวมกัน โดยจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาเพิ่มขึ้น เช่น จัดให้โรงเรียนหลักทุกแห่งมีนักรักษาโรคอย่างน้อย 1 คน มีสนามเด็กเล่น และคอมพิวเตอร์ที่เพียงพอ เป็นต้น

กศน. จังหวัดเลย อำเภอเมืองเลย

ข้อมูลพื้นฐาน

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองเลย ตั้งอยู่บ้านแฮ ตำบลกุดป่อง อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย มีบุคลากรสายบริหาร 1 คน มีการจัดการศึกษา 3 ประเภท คือ

1. การศึกษาขั้นพื้นฐาน มีบุคลากรครูจำนวน 32 คน ผู้เรียน จำนวน 3,068 คน
2. การศึกษาต่อเนื่อง มีบุคลากรครูจำนวน 18 คน ผู้เรียน จำนวน 1,200 คน
3. การศึกษาตามอัธยาศัย มีบุคลากรครูจำนวน 42 คน ผู้เรียน จำนวน 100,197 คน

รวมทั้งสถานศึกษา มีบุคลากรครู จำนวน 92 คน ผู้เรียน จำนวน 104,465 คน (สมศ. 2556) ปัจจุบันมี นายสุพัฒน์ สุวรรณสิงห์ ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ กศน.อำเภอเมืองเลย

1. การจัดการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จำแนกตามประเภทการจัดการศึกษา กศน. ดังนี้
สำนักงาน กศน. จังหวัดเลย จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับประถมศึกษา วิชา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ให้กับ ประชากรกลุ่มเป้าหมายที่ยังไม่จบการศึกษาภาคบังคับและไม่อยู่ในระบบ โรงเรียน อาทิ ผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ต้องขัง ทหารกองประจำการ เพื่อให้ได้รับ โอกาสทางการศึกษาในระดับสูงขึ้น

- จำนวนสถานศึกษาและหน่วยจัดกิจกรรม

สถานศึกษาในสังกัด กศน. ตำบล

14 แห่ง

90 แห่ง

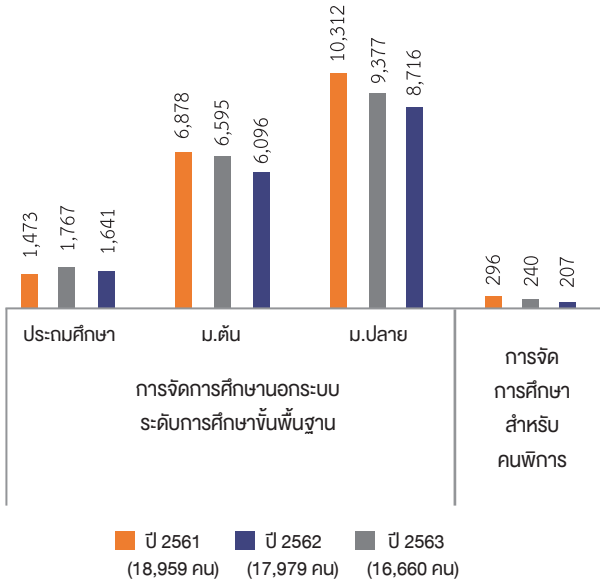
- อัตราส่วนนักศึกษาต่อครูในการจัดการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดดังนี้

จำนวนนักศึกษา	ครู
นศ. กศน. ตำบล 40 คน	1 คน
นศ. ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน (ศรช.) 80 คน	1 คน
นศ. ผู้พิการ 20 คน	1 คน

- จำนวนนักศึกษาในปี 2561 ถึง 2563 จำแนกตามกิจกรรมการจัดการศึกษา

จำนวนนักศึกษาปี 2561 – 2563

(หน่วย: คน)

- การติดตามผู้สำเร็จการศึกษาประเภทการศึกษาขั้นพื้นฐานสามารถดำเนินการได้ง่าย เนื่องจากส่วนใหญ่เลือกศึกษาต่อและเข้ามาติดต่อขอรับการตรวจสอบวุฒิจากสถานศึกษา ส่วนตัวเลขการออกกลางคันทราบได้จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ติดตามและประสาน กศน. เพื่อให้ผู้เรียนเข้าเรียนต่อ

2. การจัดการศึกษาต่อเนื่อง

สำนักงาน กศน. จังหวัดเลย ได้ดำเนินการจัดการศึกษาต่อเนื่องให้กับทุกกลุ่มเป้าหมาย ตามศักยภาพของผู้เรียน ความต้องการและศักยภาพของแต่ละพื้นที่ โดยได้มีการจัดโครงการ ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน และการจัด

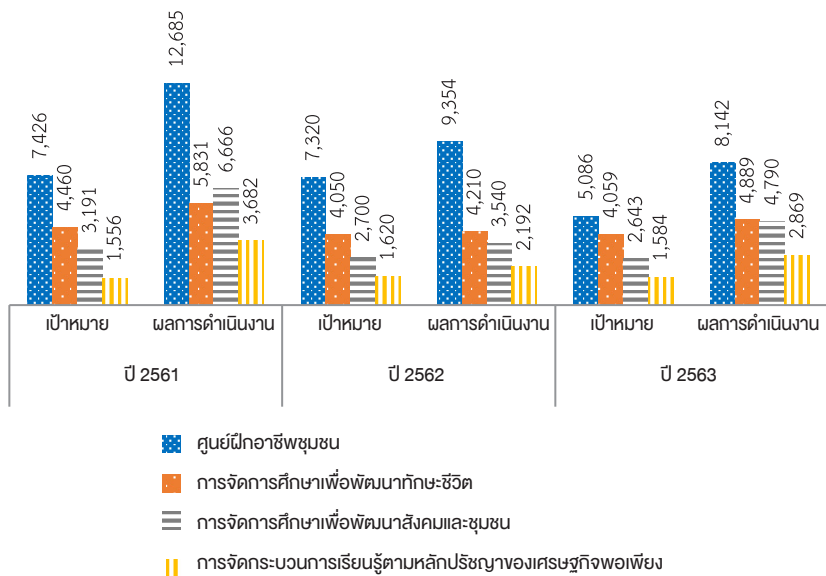
ภาพ: facebook.com/กศน.จังหวัดเลย

กระบวนการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับกรณีการติดตามผู้สำเร็จการศึกษาต่อเนื่อง (ทักษะชีวิต เศรษฐกิจพอเพียง) นั้น มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการติดตาม

ข้อมูลจำนวนผู้รับบริการในปี 2561 – 2563

(หน่วย: คน)

โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

สถานศึกษาจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำอย่างยั่งยืน โดยให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำในกลุ่มอาชีพเกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม คหกรรม และอาชีพเฉพาะทาง หรือการบริการที่สอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียน ความต้องการ และศักยภาพของแต่ละพื้นที่ ตลอดจนการสร้างความเข้มแข็งให้กับศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน โดยจัดให้มีหนึ่งอาชีพเด่นต่อหนึ่งศูนย์ฝึกอาชีพ รวมทั้งให้มีการกำกับ ติดตาม และรายงานผลการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

โครงการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต

สถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน กศน. จังหวัดเลย จัดการศึกษา เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตให้กับทุกกลุ่มเป้าหมาย โดยมุ่งเน้นให้ทุกกลุ่มเป้าหมายมีทักษะการดำรงชีวิต ตลอดจนสามารถประกอบอาชีพพึ่งพาตนเองได้ มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการชีวิตของตนเองให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยจัดกิจกรรมที่มีเนื้อหาสำคัญ อาทิ สุขภาพกายและจิต การป้องกันภัยยาเสพติด เพศศึกษา คุณธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

โครงการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน

สถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน กศน. จังหวัดเลย ได้ดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน โดยใช้หลักสูตรการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการในรูปแบบของการฝึกอบรม การประชุม การจัดเวที แลกเปลี่ยนเรียนรู้ การจัดกิจกรรมจิตอาสา การสร้างชุมชนนักปฏิบัติและรูปแบบอื่นๆ ที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายและบริบทของชุมชนในแต่ละพื้นที่ โดยจัดกระบวนการให้บุคคลรวมกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน สร้างกระบวนการจิตสาธารณะและสร้างจิตสำนึกความเป็นประชาธิปไตย ความเป็นพลเมืองที่ดี การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และการบำเพ็ญประโยชน์ในชุมชน การบริหารจัดการน้ำ การรับมือกับสาธารณภัย การอนุรักษ์พลังงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการพัฒนาสังคมและชุมชนอย่างยั่งยืน

โครงการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สำนักงาน กศน. จังหวัดเลย ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพชีวิตและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนโดยมุ่งส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนได้วิเคราะห์ตนเอง ส่งเสริมให้ประชาชนลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ สู่ทางสายกลาง ความพอประมาณ

ภาพ: ryt9.com

3. การจัดการศึกษาตามอัธยาศัย

สำนักงาน กศน. จังหวัดเลย ได้ร่วมมือกับทุกภาคส่วน ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ท้องถิ่น เอกชน และภาคประชาสังคม เข้ามามีส่วนร่วมในการผลักดันให้จังหวัดเลยเป็น “เลยเมืองนักอ่าน” โดยขับเคลื่อนกิจกรรมส่งเสริมการอ่านผ่านกิจกรรมที่หลากหลายรูปแบบ และมีแหล่งบริการด้านการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยในชุมชน ดังนี้

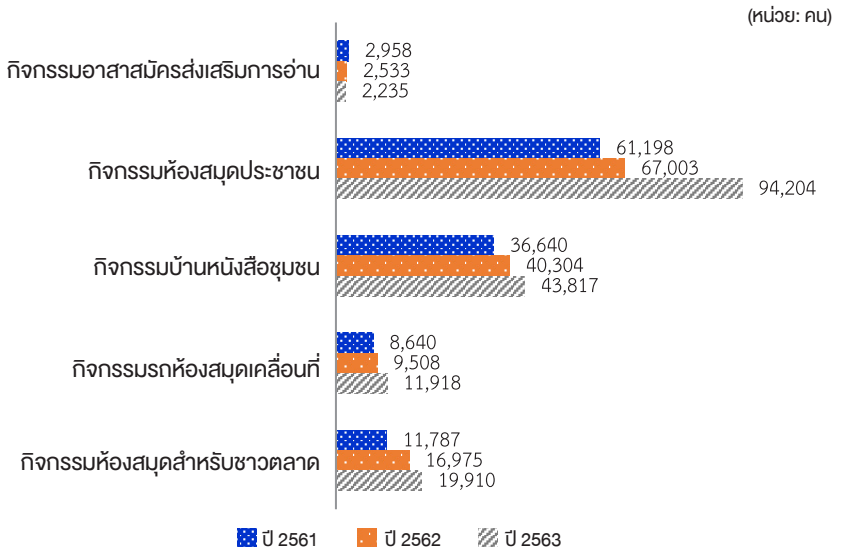
- 1) ห้องสมุดประชาชนจังหวัด 1 แห่ง
- 2) ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” 1 แห่ง
- 3) ห้องสมุดประชาชนอำเภอ 13 แห่ง
- 4) รถห้องสมุดเคลื่อนที่ 1 คัน
- 5) บ้านหนังสือชุมชน 458 แห่ง

การจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

การจัดการศึกษาสำหรับผู้พิการ

สำนักงาน กศน. จังหวัดเลย มีบทบาทภารกิจในการให้บริการ การศึกษาสำหรับผู้ด้อยโอกาส พลาดโอกาสและขาดโอกาสทางการศึกษา ซึ่งคนพิการเป็นกลุ่มเป้าหมายหนึ่งของผู้ด้อยโอกาส จำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษ เพื่อให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในลักษณะต่างๆ อาทิ

จำนวนผู้รับบริการ ปี 2561-2563 จำแนกตามกิจกรรม

- การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้การศึกษาระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยผู้เรียนที่ไม่สะดวกในการเดินทาง ครูผู้สอนคนพิการ สามารถพบกลุ่มเฉพาะคนพิการในชุมชน หรือสถานที่ที่ครูกำหนด

- การศึกษาต่อเนื่อง เป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต พัฒนาทักษะอาชีพ ซึ่งดำเนินการส่งเสริมให้นำกลุ่มเป้าหมายผู้เรียนจากการศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มเดิม โดยมีผู้ดูแลหรือผู้ปกครองเข้าร่วมด้วยในการจัดกิจกรรมทุกครั้ง

การดูแลผู้เรียนพิการ

- สำนักงาน กศน. จังหวัดเลย ดำเนินงานประสานกับศูนย์การศึกษาพิเศษจังหวัดเลย เพื่อดูแลผู้เรียนพิการประมาณ 7,000 คน ทั้งนี้ ศูนย์การศึกษาพิเศษจังหวัดเลย ดูแลผู้เรียนพิการตั้งแต่แรกเกิดถึงอายุ 18 ปี ส่วนสำนักงาน กศน. จังหวัดเลย ดูแลผู้เรียนพิการอายุตั้งแต่ 15 - 65 ปี

- สำนักงาน กศน. จังหวัดเลย บูรณาการด้านสื่อสำหรับผู้เรียนพิการ และดูแลผู้ป่วยเรื้อรังในโรงพยาบาลกับศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดเลย

- สำนักงาน กศน. จังหวัดเลย จะมีการสำรวจผู้พิการในพื้นที่ระดับตำบล โดยประสานขอข้อมูลจากองค์การบริหารส่วนตำบล และลงพื้นที่สำรวจตามหมู่บ้าน เพื่อประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้ศึกษาต่อในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (เน้นการอ่านออกเขียนได้) และหลักสูตรการอาชีพ (เกษตรกรรมและการทำของที่ระลึกสำหรับนักท่องเที่ยว) ทั้งนี้ ครู 1 คน รับผิดชอบดูแลนักเรียน 20 คน (ค่าเฉลี่ยอายุผู้เรียน 37 ปี) ซึ่งปัญหาการบริหารจัดการส่วนใหญ่เกิดจากเจตคติของชุมชนที่มีต่อผู้พิการ (คิดว่าไม่ควรหรือไม่พร้อมเข้ารับการศึกษา) และมีการส่งกลับมายังศูนย์

ซึ่งไม่สามารถปรับเพิ่มลดจำนวนครูได้ทัน
ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดเลย จึงขอเสนอ
ให้จัดตั้งศูนย์ผู้พิการเป็นการเฉพาะ

- ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดเลย

ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า ปัจจุบันพบผู้เรียน

ภาพ: thairath.co.th

อย่างน้อยร้อยละ 10 ที่มีปัญหาการอ่าน การคิดคำนวณตั้งแต่แรกเกิด
(อาการของภาวะการบกพร่องทางการเรียนรู้) ซึ่งไม่สามารถรักษา
ให้หายขาดได้ แต่เพิ่มพัฒนาการได้ โดยสาเหตุไม่สามารถระบุได้ชัดเจน
ส่วนหนึ่งอาจเกิดจากการตั้งครรภ์ (ก่อนและหลังการตั้งครรภ์) และ
การเลี้ยงดูของพ่อแม่ นอกจากนี้ การติดสื่อ Social ยังทำให้ภาวะ
การบกพร่องทางการเรียนรู้เพิ่มขึ้น และประมาณร้อยละ 60 ของผู้เรียน
พิการมาจากครอบครัวที่แตกแยก อยู่กับตาตาย ทั้งนี้ ศูนย์การศึกษาพิเศษ
และสำนักงาน กศน. จังหวัดเลย ได้มีการอบรมครูเพื่อคัดกรองเด็กพิการ
ส่วนเด็กที่มีความสามารถพิเศษ (Gifted) ศูนย์การศึกษาพิเศษยังสำรวจ
ไม่พบ ซึ่งหากพบจะส่งต่อไปยังโรงเรียนต่อไป

การสนับสนุนด้านทรัพยากรทางการศึกษาและความร่วมมือ

การจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษา

สำนักงาน กศน. จังหวัดเลย ได้รับงบประมาณเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามเกณฑ์การจัดสรร ดังนี้

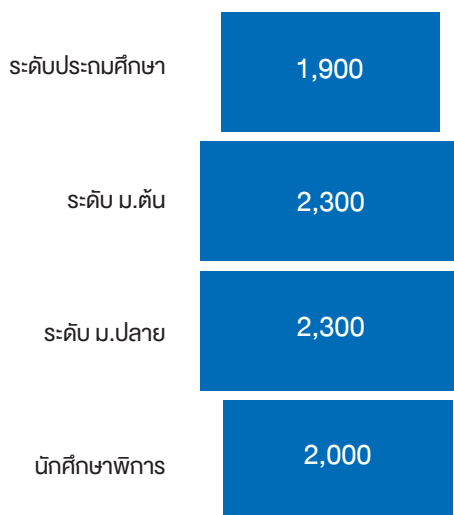
1. ระดับประถมศึกษา 950 บาท/คน/ภาคเรียน (1,900 บาท/คน/ปี)
2. ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 1,150 บาท/คน/ภาคเรียน (2,300 บาท/คน/ปี)
3. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 1,150 บาท/คน/ภาคเรียน (2,300 บาท/คน/ปี)

4. คนพิการได้รับคุ้มครองสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นทางการศึกษา เป็นเงิน 2,000 บาท/คน/ปี แต่หากจำนวนผู้เรียนมีเกินงบประมาณที่ได้รับ สำนักงาน กศน. จะจัดสรรโดยนำจำนวนผู้เรียนทั้งหมดมาเฉลี่ย

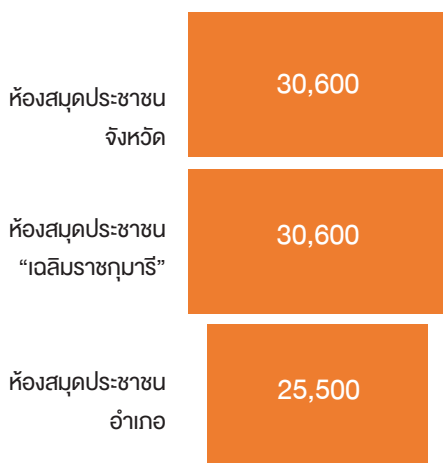
กิจกรรมการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย ได้รับจัดสรรเป็นค่าจัดกิจกรรมสำหรับห้องสมุดประชาชน มีเกณฑ์การจัดสรร ดังนี้

1. ห้องสมุดประชาชนจังหวัด แห่งละ 30,600 บาท/ปี
2. ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” แห่งละ 30,600 บาท/ปี
3. ห้องสมุดประชาชนอำเภอ แห่งละ 25,500 บาท/ปี

การจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษา (บาท/คน/ปี)

การจัดสรรงบประมาณด้านกิจกรรมการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย (บาท/คน/ปี)

การบริหารจัดการด้านงบประมาณ

- กรณีการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งได้รับจัดสรรเงินอุดหนุนรายหัว จะมีระบบควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณที่เรียกว่า E-budget และระบบ DMIS

- กรณีการศึกษาต่อเนื่อง มีจำนวนผู้รับบริการสูงกว่าเป้าหมาย อาทิ โครงการ 1 อำเภอ 1 อาชีพ ที่มีผู้สนใจสมัครเกินกว่าที่ประมาณการไว้ทาง กศน. จะใช้วิธีถัวเฉลี่ยภายใต้วงเงินงบประมาณที่ได้รับตามที่ประมาณการไว้

- การบริหารจัดการห้องสมุด ปัจจุบัน กศน. มีงบประมาณจำกัดในการจัดหาสื่อวัสดุหนังสือ

- กศน. แก้ปัญหาครุขาดด้วยการจ้างเหมาบริการ (ครุอัตราจ้างรายเดือน เดือนละประมาณ 15,000 บาท) โดยเกลี่ยจากเงินอุดหนุนรายหัว ทั้งนี้ กศน. แต่ละแห่ง มีทำเนียบวิทยากรภายนอก เพื่อจ้างมาช่วยจัดการเรียนการสอน มีค่าตอบแทน 200 บาทต่อชั่วโมง สอนได้ไม่เกิน 3 ชั่วโมง

- ครู กศน. ต้องมีการประเมิน ปีละ 2 ครั้ง และทำงานตามเป้าเพื่อได้รับการประเมินเลื่อนขั้น

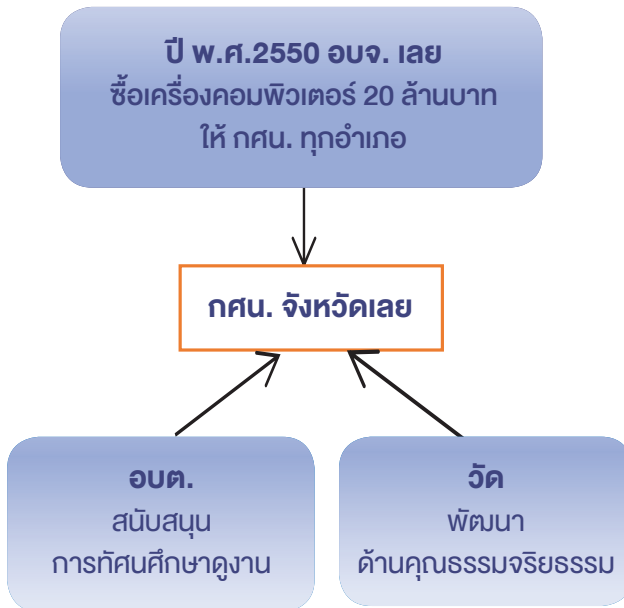
- ปัญหาด้านงบประมาณส่วนใหญ่ของ กศน. คือ ค่าวัสดุฝึกไม่เพียงพอ และมีความต้องการจำเป็นแตกต่างกันในแต่ละอำเภอ

- สำนักงาน กศน. จังหวัดเลย เคยจัดหลักสูตร ปวช. (นอกระบบ) แต่ยกเลิกและไม่ดำเนินการต่อ เนื่องจากปัจจัยด้านผู้เรียนขาดความต่อเนื่องในการเข้าเรียน และขาดความพร้อมด้านบุคลากร

การระดมทรัพยากรทางการศึกษาและความร่วมมือจากภาคส่วนต่างๆ

ความร่วมมือจากภาคี/ความช่วยเหลือจากหน่วยงานระดับจังหวัด อาทิ

- ปี พ.ศ. 2550 องค์การบริหารส่วนจังหวัดเลย ซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์โนวเงิน 20 ล้านบาท และกระจายให้ กศน. ทุกอำเภอ เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน ปัจจุบันชำรุดไม่สามารถใช้งานได้
- องค์การบริหารส่วนตำบลสนับสนุนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน อาทิ การทัศนศึกษาดูงาน
- การพัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรม กศน. จัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยให้เข้ารับการฝึกสมาธิ วิปัสสนาที่วัดในพื้นที่เป็นประจำ

การระดมทรัพยากร และความร่วมมือ

การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง

สำนักงาน กศน. จังหวัดเลย ได้ดำเนินการพัฒนาครู กศน. และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการศึกษาและการเรียนรู้ ทั้งการพัฒนาโดยใช้งบประมาณและการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถที่เหมาะสมกับตำแหน่งเพื่อให้การปฏิบัติงานเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดแก่ทางราชการ อาทิ

ภาพ: facebook.com/กศน.อำเภอเมืองเลย

- การประชุมชี้แจงแนวทางการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
- โครงการพัฒนางานนิเทศผู้งานประกันคุณภาพ ยุกระดับคุณภาพงาน กศน. ตามมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ประจำปีงบประมาณ 2563
- โครงการพัฒนาบุคลากร หลักสูตรการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ของครู กศน. มืออาชีพเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (PLC)
- โครงการพัฒนาบุคลากร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำแผนการเรียนรู้การศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ด้วย Google Classroom

ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาและข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปัญหา

1. งบประมาณไม่เพียงพอต่อการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการ เพราะต้องจัดการศึกษาเป็นรายบุคคล ไม่สามารถนำมารวมกลุ่มจัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันได้ เนื่องจากการเรียนรู้ การรับรู้ของนักศึกษาพิการแต่ละคนแตกต่างกัน และนักศึกษาบางคนไม่สะดวกในการเดินทาง
2. งบประมาณในการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยไม่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมเพื่อให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ในจังหวัดเลย
3. บุคลากรในการจัดการศึกษา เป็นลูกจ้างชั่วคราว มีการเปลี่ยนแปลงบ่อย ทำให้การดำเนินงานไม่ต่อเนื่อง
4. นักศึกษา กศน. บางส่วนเป็นคนวัยทำงาน ไม่สามารถมาพบกลุ่มพร้อมกันได้ จึงได้มีการนำการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ด้วย Google Classroom มาใช้
5. นักศึกษา กศน. บางกลุ่มยากจน อยู่ห่างไกลจากสถานที่พบกลุ่มเพื่อจัดการเรียนการสอนและไม่สามารถเข้าถึงสื่อได้ ครูผู้สอนจะลงพื้นที่ติดตาม นำงานหรือกิจกรรมไปให้นักศึกษาได้เรียนรู้
6. นักศึกษา กศน. ของจังหวัดเลยส่วนใหญ่ประกอบอาชีพขายสลากกินแบ่งรัฐบาล บางเทอมทางส่วนกลางมีการกำหนดการสอบปลายภาคเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ใกล้กับวันที่ผลสลากกินแบ่งรัฐบาลออกรางวัล ทำให้นักศึกษาที่ไปขายสลากกินแบ่งรัฐบาลในต่างจังหวัด ไม่สะดวกเดินทางมาสอบตามที่กำหนดได้

การบริหารจัดการทั่วไปหรือแผนรองรับการดำเนินงานของ กศน.

- โดยทั่วไป กศน. เปิด 2 ภาคเรียน ผู้เรียนสามารถเข้า-ออกได้ทุกภาคเรียน เนื่องจากการศึกษาต่อเนื่องและเพื่อชีวิต ซึ่ง กศน. เปิดให้มีการลงทะเบียน Online สำหรับนักศึกษาใหม่ ตามช่วงเวลาที่เปิดรับสมัครในภาคเรียนปกติ และนักเรียนที่เข้าเรียนระหว่างภาคจะลงทะเบียน

Offline จากนั้น กศน. แจกจำนวนผู้เรียนรวมทั้งสองระบบ เพื่อได้รับจัดสรรเงินอุดหนุน

- กรณีที่หยุดเรียนช่วงสถานการณ์โควิด ทาง กศน. ได้จัดให้มีกิจกรรมการสอนแบบ Online และ Offline อาทิ การจัดอบรมอาชีพ สำหรับกลุ่มสนใจ อาศัยการเปลี่ยนเงินค่าตอบแทนวิทยากรจากการสอนแบบ Online ไปซื้อวัสดุสำหรับหลักสูตร Offline โดยให้ผู้เรียนนำวัสดุไปใช้ประกอบการเรียน และถ่ายรูปส่งกลับมายังศูนย์ฯ

- สำนักงาน กศน. จังหวัดเลย ทำ MOU กับศูนย์การศึกษาพิเศษ เพื่อซื้อวัสดุสำหรับผู้พิการในลักษณะของคู่มือสำหรับเด็กพิการ โดยสำนักงาน กศน. จังหวัดเลย จะส่งคู่มือและรายการที่จะจัดซื้อมายังศูนย์การศึกษาพิเศษเพื่อพิจารณา จากนั้น สำนักงาน กศน. ดำเนินการจัดซื้อวัสดุจากร้านค้า และส่งใบเสร็จเพื่อดำเนินการเบิกกับศูนย์การศึกษาพิเศษ

งบประมาณไม่เพียงพอ

- ไม่เพียงพอต่อการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการ
- ไม่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมเพื่อให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ในจังหวัดเลย

บุคลากรมีการเปลี่ยนแปลงบ่อย

- เนื่องจากเป็นลูกจ้างชั่วคราว การดำเนินงานจึงไม่ต่อเนื่อง

นักศึกษาบางส่วนเป็นคนวัยทำงาน

- ไม่สามารถมาพบกลุ่มพร้อมกันได้

นักศึกษาบางกลุ่มยากจน อยู่ห่างไกล ไม่สามารถเข้าถึงสื่อได้

- ครูผู้สอนจะต้องลงพื้นที่ติดตาม นำงานหรือกิจกรรมไปให้นักศึกษาได้เรียนรู้

นักศึกษาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพขายสลากกินแบ่งรัฐบาล

- บางภาคเรียนนักศึกษาบางส่วนไม่สามารถสอบปลายภาคตามที่ส่วนกลางกำหนดได้ เนื่องจากไปขายสลากกินแบ่งรัฐบาลในต่างจังหวัด

ข้อมูลเพิ่มเติมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1. เทศบาลเมืองเลย

ปัจจุบันเทศบาลเมืองเลย ดูแลโรงเรียน 5 แห่ง และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 4 แห่ง โดยดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเด็กพิการและด้อยโอกาส ดังนี้

- ที่ผ่านมา เทศบาลเมืองเลย ได้มีการประสานกับประธานชุมชนในแต่ละพื้นที่ เพื่อสำรวจและส่งต่อเด็กที่อยู่ในกระบวนการศึกษาอย่างไรก็ตาม ข้อมูลที่ได้รับขึ้นอยู่กับกรรายงานของแต่ละชุมชน ซึ่งส่วนใหญ่มักรายงานต่ำกว่าความเป็นจริง

- การคัดกรองเด็กที่มีภาวะการบกพร่องทางการเรียนรู้ ในเบื้องต้นให้ครูประจำชั้นเป็นผู้คัดกรอง จากนั้นแจ้งผู้ปกครองให้พาไปตรวจ IQ ที่โรงพยาบาล

- เทศบาลเมืองเลย สนับสนุนครูที่ดูแลเด็กด้อยโอกาส และให้ทุนการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาส (ตั้งงบประมาณปีละประมาณสองแสนบาท และมีคณะกรรมการคัดเลือกผู้รับทุน)

- เทศบาลเมืองเลย ให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นสำหรับครอบครัวที่มีบุตรจำนวนมาก และประสาน กศน. เพื่อดูแลเด็กด้อยโอกาสที่อยู่ในกระบวนการ

2. กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.)

กองทุนฯ ได้มีการศึกษาเชิงพื้นที่ (Area-Based Education : ABE) โดยเน้นให้หน่วยงานระดับจังหวัดดูแลเด็ก และเยาวชนในพื้นที่นาร่อง 20 จังหวัด และวิเคราะห์จำนวนเด็กที่อยู่นอกระบบ โดยอาศัยข้อมูล DMC และข้อมูลทะเบียนราษฎร์ รวมทั้งประสานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สำรวจข้อมูล ThaiOSC เพื่อทราบจำนวนเด็กนอกระบบการศึกษาในจังหวัดที่อยู่ในพื้นที่นาร่อง อย่างไรก็ตาม จากการสำรวจพบว่า มีจำนวนเด็กนอกระบบต่ำกว่าที่ตั้งไว้ (เบื้องต้นกำหนดเป้าหมายไว้ *ภาพ: facebook.com/กศน.จังหวัดเลย* หนึ่งแสนคนจากยี่สิบจังหวัด) โดยสำรวจพบเด็กนอกระบบประมาณ 23,000 คนเท่านั้น โดยส่วนหนึ่งเลือกเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรมหรือเสียชีวิต และมีประมาณ 10,000 คนเท่านั้นที่จำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือ ซึ่งปัญหาสำคัญ คือ ความไว้วางใจ จึงส่งผลให้ผู้ปกครองไม่ต้องการรับความช่วยเหลือ

ทั้งนี้ การดำเนินงานเป็นแบบปีต่อปี โดยการดำเนินงานในระยะที่สองตั้งเป้าหมายพบผู้อยู่นอกระบบการศึกษา 50,000 คน และอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน อาทิ องค์กรอิสระ กศน. และกองทุนการรดา เพื่อพบปะครอบครัวผู้อยู่นอกระบบ สร้างความเข้าใจและยอมรับความช่วยเหลือมากขึ้น

สรุปประเด็นสาระสำคัญจากการลงพื้นที่

1. สภาพบริบทพื้นที่ ผู้ปกครอง/ผู้เรียน และโรงเรียนที่ลงพื้นที่ศึกษาข้อมูล

- ครอบครัว/ผู้ปกครอง ส่วนใหญ่มีฐานะยากจน ประกอบอาชีพการเกษตรทำไร่ ปลูกพืชระยะสั้น รับจ้างทั่วไป และประกอบอาชีพนอกพื้นที่ (ขายสลากกินแบ่งรัฐบาล) ใช้ภาษาไทยเลยสื่อสารในชีวิตประจำวัน

- ผู้เรียน ออกจากระบบการศึกษาภาคบังคับเนื่องจากสาเหตุหลายประการ อาทิ ขาดความอบอุ่นจากการหย่าร้างของพ่อแม่ อาศัยอยู่กับปู่ย่าตายายทำให้เกิดช่องว่างระหว่างวัย มีปัญหาด้านสุขภาพและโภชนาการ ตั้งครรภ์ในวัยเรียน ดิดยาเสพติด เกมส์ และการพนันออนไลน์ รวมถึงไม่เห็นความสำคัญของการศึกษา ลาออกจากโรงเรียนเพื่อช่วยผู้ปกครองประกอบอาชีพ

- โรงเรียน ตั้งอยู่ในพื้นที่ทุรกันดาร ขาดแคลนน้ำเพื่อการบริโภคและอุปโภคในช่วงหน้าแล้ง ขาดนักการภารโรง ทำให้มีความยากลำบากในการดูแลอาคารสถานที่

2. ประเด็นความยากลำบากที่ส่งผลต่อความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

2.1 การเดินทาง

- การเดินทางมีความยากลำบากเพราะอยู่ในพื้นที่ห่างไกล จึงต้องจ้างเหมารถรับ-ส่งนักเรียน ทำให้ผู้ปกครองมีภาระค่าใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้น ส่วนผู้เรียนที่การไม่มีเงินค่าเดินทางไปโรงเรียน

2.2 การจัดการเรียนการสอน

- ผู้เรียนที่ไม่สามารถสื่อสารด้วยภาษาไทยทำให้มีปัญหา ด้านพฤติกรรม และการเรียนรู้

- ครูไม่ครบชั้น ครูสอนไม่ตรงวุฒิการศึกษา รวมถึงการขาดครูและบุคลากรในการสอนและดูแลผู้เรียนพิการ
- โรงเรียนใช้หลักสูตรในการจัดการเรียนการสอนที่ขาดความหลากหลาย ไม่สอดคล้องกับสภาพบริบทพื้นที่ ขาดอุปกรณ์สำหรับการจัดเรียนการสอนแบบออนไลน์ และห้องเรียนคอมพิวเตอร์รวมทั้งระบบ อินเทอร์เน็ตไม่เพียงพอ

2.3 การบริหารจัดการ

- ค่าตอบแทนพิเศษสำหรับครูในพื้นที่ห่างไกล อยู่ในระดับต่ำ
- เงินอุดหนุนรายหัวไม่เพียงพอและไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง เช่น ค่าชุดนักเรียนที่มีราคาสูงขึ้น ค่าอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ใช้จริงมากกว่าที่ได้รับจัดสรร เป็นต้น
- นักศึกษา กศน. ส่วนใหญ่เป็นคนวัยทำงาน บางกลุ่มมีฐานะยากจน อยู่ห่างไกลจากสถานที่พบกลุ่ม ไม่สะดวกในการเดินทาง ส่งผลให้ไม่สามารถรวมกลุ่มจัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันได้และไม่สามารถเข้าถึงสื่อได้
- งบประมาณของ กศน. ไม่เพียงพอต่อการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการรายบุคคล เนื่องจากการเรียนรู้และการรับรู้ของนักศึกษาพิการแต่ละคนแตกต่างกัน และไม่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมตามอัธยาศัยเพื่อให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ในจังหวัดเลย
- บุคลากรในการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการและจัดการศึกษาตามอัธยาศัยเป็นลูกจ้างชั่วคราว มีการเปลี่ยนแปลงบ่อย ทำให้การดำเนินงานไม่ต่อเนื่อง

3. ข้อเสนอแนะ

1) การจัดสรรงบประมาณสนับสนุนโรงเรียนควรถูกให้เท่าเทียมกันในเชิงพื้นที่ เพื่อให้มีความเหมาะสมและตรงตามสภาพความเป็นจริง

2) ระบบการพัฒนาครูสำหรับผู้เรียนพิการควรมีความชัดเจนและทั่วถึง เพื่อให้โรงเรียนสามารถดูแลและบริหารจัดการผู้เรียนพิการได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน ไม่ก่อให้เกิดภาวะแก่ครูประจำชั้น

3) การวัดผลสัมฤทธิ์ควรมีความแตกต่างกันตามบริบทพื้นที่และสภาพจริงของผู้เรียน เนื่องจากโรงเรียนมีอุปกรณ์การเรียนที่ไม่เท่ากัน สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก ต้องเน้นให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้ก่อน

4) ความร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานในท้องถิ่น เช่น อบต. กับโรงเรียนและชุมชนในการพัฒนาทักษะชีวิต และสร้างอาชีพเพื่อสร้างรายได้ให้แก่คนในท้องถิ่น ทั้งในด้านการให้ความรู้ด้านการเกษตร และการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชนเพื่อสร้างรายได้ให้แก่ครอบครัวในชุมชน และเพิ่มฐานะทางเศรษฐกิจให้แก่ชุมชน เป็นต้น

5) การส่งเสริมรูปแบบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในชุมชน คือ “อาสาสมัครการศึกษาประจำหมู่บ้าน” หรือ “อศม.” ไปใช้กับทั่วประเทศ โดยพิจารณาให้ค่าตอบแทนอย่างเป็นระบบ เพื่อช่วยแก้ปัญหาเด็กออกกลางคัน และปัญหาอื่น ๆ ได้

เอกสารอ้างอิง

คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา. (ม.ป.ป.). **แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา**. ม.ป.ท.

พระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. 2561.

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 135 ตอนที่ 33 ก.

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย. (2563). **ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย ปีการศึกษา 2563.**

สืบค้นจาก <http://www.loeipeo.go.th/web/index.php?module=download&page=2> เมื่อวันที่ 7 ธันวาคม 2563.

สำนักงานสถิติจังหวัดเลย. (2563). **รายงานสถิติจังหวัดเลย พ.ศ. 2562.**

สืบค้นจาก <http://loei.nso.go.th/images/attachments/article/769>

รายงานสถิติจังหวัดเลย2562.pdf เมื่อวันที่ 7 ธันวาคม 2563.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560).

ผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด แบบปริมาณลูกโซ่ ฉบับ พ.ศ. 2560.

สืบค้นจาก https://www.nesdc.go.th/ewt_dl_link.php?nid=10820&filename=gross_regional เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2563.

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมระดมความคิดเห็น เรื่อง การบูรณาการความร่วมมือ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา : กรณีศึกษาจังหวัดเลย

คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการปฏิรูป เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

ศาสตราจารย์ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์	ประธานอนุกรรมการ
นายกิติ มาติลกโกวิท	อนุกรรมการ
รองศาสตราจารย์พิเศษอำนาจ บัวศิริ	อนุกรรมการ
นายกิตติพันธ์ ใจดี	อนุกรรมการ
นางสาวสุธี อารีย์พงศ์	อนุกรรมการ
นางสาวอารี อิมสมบัติ	อนุกรรมการ
นางสุรีรัตน์ ต.สุวรรณ	อนุกรรมการ
นางศิริพร ศรีพันธุ์	อนุกรรมการ
นายสำเนา เนื่อทอง	อนุกรรมการ
นางสาวกิงกาญจน์ เมฆา	อนุกรรมการและเลขานุการ
นางสาวปัทมา เขียมละออง	ผู้ช่วยเลขานุการ
นายจิรวิทย์ ไทภูวไพบูลย์	ผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้ร่วมสังเกตการณ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวิมล เสงี่ยมพัฒนา	คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
นางสาววัชรวิ ก้องเกรียงไกร	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดเลย
นายดอน รูปสม	ผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์ การศึกษา สำนักงานศึกษาธิการ ภาค 10

ข้าราชการและบุคลากรของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

นางสาวอุไรวรรณ พันธุ์สุจริต	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
นางสาวทัศนีย์ ชุ่มชื่นดี	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
นางสาวกนกวรรณ ศรีลาเลิศ	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
นางสาวสุภารัตน์ ศรีหลัก	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
นางสาวศลิษา ใจสมุทร	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
นายวรจักร จงศักดิ์	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
นายธนภฤต ศรีกิตติพงศ์	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
นายสุภาชัย พันธุ์เดช	พนักงานธุรการ

ข้าราชการและบุคลากรของหน่วยงานในพื้นที่

นายกำปนาท ศรีเชื้อ	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลอย เขต 2
นายสุพัฒน์ สุวรรณสิงห์	ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอเมืองเลย

นางสาวชนัญภรณ์ จันทร์วัน

ร.ต.อ.ชินกร สมบูรณ์ทรัพย์

นายพิทยา แสงสว่าง

นายประดิษฐ์ แก้วยม

นายบุญนริศ กมลรัตน์

นายนฤตม์ ชำนาญวงษ์

นายเศรษฐา ชาวเหนือ

นางรัชชงค์ ไกรจันทร์

นายทองอินทร์ อุบลชัย

นายชัยวัฒน์ บานเย็น

นางจินตนา นักการรอง

นางนิรชา พรหมดำรง

นายศุภเกียรติ เชื้อบุญมี

นายธวัชพงษ์ พรหมจักร

นายสุริยันต์ ยามา

นางวรัญชยา หงษ์อ่อน

นายวีระชัย สุวรรณบริบูรณ์

นายรณยุทธ สายใจ

นายสุขสันต์ เนตรแสงศรี

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ

ประจำจังหวัดเลย

ครูใหญ่ ร.ร.ตชด.เฉลิมราชบุรีบำรุง

ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านผานกเค้า

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหลวง-ซังสี

ผู้อำนวยการโรงเรียนแก่งม่วง

ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนภูทอง

ผู้อำนวยการโรงเรียนนาผักก้าม

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกกจวน

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโคกใหญ่

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาทอง

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาแห้ว

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านปลาบ่า

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านผึ้ง

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านวังยาว

ผู้อำนวยการโรงเรียนห้วยผักเนา

ผู้อำนวยการโรงเรียนห้วยด่านนาปูน

ประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

โรงเรียนชุมชนบ้านผานกเค้า

กำนันตำบลนาดี

ผู้ใหญ่บ้านห้วยลาด ตำบลนาดี

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายอำนาจ วิชาญวดี	เลขาธิการสภาการศึกษา
นางสาวอุษณีย์ ธโนศวรรย์	รองเลขาธิการสภาการศึกษา
นายพีรศักดิ์ รัตนะ	รองเลขาธิการสภาการศึกษา
นางศิริพร ศรีพันธุ์	ผู้อำนวยการสำนักประเมินผล การจัดการศึกษา

ผู้สังเคราะห์รายงาน และบรรณาธิการ

นางสาวกิงกาญจน์ เมฆา	ผู้อำนวยการกลุ่มติดตามและ ประเมินผลการจัดการศึกษา
นายจิรวิทย์ ไทภูวไพบูลย์	นักวิชาการศึกษานานาชาติพิเศษ

ผู้สรุปสาระสำคัญจากการลงพื้นที่ประชุมระดมความคิดเห็น ณ จังหวัดเลย

นางสาวบัวทมา เอี่ยมละออง	ผู้อำนวยการกลุ่มวิเคราะห์การเงิน การคลังและเศรษฐศาสตร์ ทางการศึกษา
นางสาวอุไรวรรณ พันธุ์สุขจิต	นักวิชาการศึกษานานาชาติพิเศษ
นายจิรวิทย์ ไทภูวไพบูลย์	นักวิชาการศึกษานานาชาติพิเศษ
นางสาวสุภารัตน์ ศรีหลัก	นักวิชาการศึกษานานาชาติพิเศษ
นายธนภฤต ศรีกิตติพงศ์	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ

ผู้รวบรวมสถิติ สารสนเทศ วิเคราะห์ข้อมูล และออกแบบอินโฟกราฟิก

นายวรจักร จงศักดิ์

นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ

ผู้รับผิดชอบโครงการ

นางสาวกิงกาญจน์ เมฆา

ผู้อำนวยการกลุ่มติดตามและ
ประเมินผลการจัดการศึกษา

นายจิรวิทย์ ไทภูวโพบูลย์

นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ

นางสาวทัศนีย์ ชุ่มชื่นดี

นักวิชาการศึกษาชำนาญการ

นางสาวกนกวรรณ ศรีลาเลิศ

นักวิชาการศึกษาชำนาญการ

นางสาวสุภาวรัตน์ ศรีหลัก

นักวิชาการศึกษาชำนาญการ

นายวรจักร จงศักดิ์

นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ

นายธนกฤต ศรีกิตติพงษ์

นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

สำนักประเมินผลการจัดการศึกษา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

99/20 ถนนสุขุโขทัย เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300

โทร. 0 2668 7123 โทรสาร 0 2243 7915

สิ่งพิมพ์ สกศ.อันดับที่ 78/2564
ISBN : 978-616-270-340-9

